

พ. ๗๕ ๖
ร. ๖

๑๐๙

การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนโดย
ใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง
และจากการอ่านของครู

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวชิรเวศน์

ปริญญานิพนธ์

ของ

พจนิษฐ์ วิริยะสุนทรภาพร

๒๓ เม.ย. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177659

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....		ประธาน			ประธาน
.....		กรรมการ			กรรมการ
					กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมนานิน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ คร.ส.วาสนา ประวาลพุกษ์
และอาจารย์พิศศรี แจ้งไพโร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะจารย์ โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก
ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ เขตห้วยขวาง ขอขอบคุณอาจารย์ฉานิต เพชรจำรัส
และอาจารย์สุวรรณา ชีระพงษ์วัฒนา และขอใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งสองโรงเรียน
ที่กรุณาช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือในการทดลอง และเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณพนอ ชานูชัย และคุณไอฟาร จวนเย็น ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ
ในด้านการบันทึกเสียง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

การทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือ และกำลังใจจากคุณประเสริฐ
วิริยะสุนทรภาพร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นที่สุด

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดามารดา และครูอาจารย์
ทุกท่านของผู้วิจัย

พจนีย์ วิริยะสุนทรภาพร

สารบัญ

บทที่	หน้า		
1		บทนำ	1
		ภูมิหลัง	1
		ความมุ่งหมายของการศึกษา	4
		ความสำคัญของการศึกษา	4
		ขอบเขตของการศึกษา	5
		นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2		เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
		ความสำคัญของการฟัง	8
		การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง	17
		ความสำคัญของการฝึกทักษะการอ่านภาษา	24
		ลักษณะของแบบฝึกที่ดี	24
		งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
		สมมุติฐานของการวิจัย	29
3		วิธีดำเนินการวิจัย	30
		การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	30
		เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
		เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง	33
		วิธีดำเนินการทดลอง	34
		สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35

4	การวิเคราะห์ข้อมูล	38
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	43
	จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้	43
	สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้	43
	วิธีดำเนินการศึกษาครั้งนี้	43
	สรุปผลการศึกษาครั้งนี้	45
	อภิปรายผล	45
	ขอเสนอแนะ	47
	บรรณานุกรม	49
	ภาคผนวก	54

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คาสติพิพื้นฐานของกุ่มทดลอง และกุ่มควบคุม หลังการทดลอง	39
2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกุ่มทดลอง	40
3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกุ่มควบคุม	41
4 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม หลังการทดลอง	42

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายที่แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดให้เข้าใจซึ่งกันและกัน บุคคลใดใช้ภาษาได้ดี ก็ย่อมสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และสามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะทางภาษาตามลักษณะการสื่อสารแบ่งออกได้เป็น 2 ภาค คือ ภาครับ ได้แก่ ทักษะการฟังและการอ่าน ภาคแสดง ได้แก่ การพูดและการเขียน ในกระบวนการทั้ง 4 นี้ การฟังเป็นทักษะสำคัญที่คนเราต้องใช้กันมากที่สุดในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการศึกษาในโรงเรียน เพราะการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จะเป็นพื้นฐานในการใช้ทักษะอื่น ๆ ต่อไป ฐปะณี นาคทรพร และประภาศรี สีหอำไพ (ฐปะณี นาคทรพร และประภาศรี สีหอำไพ 2520 : 7) กล่าวว่า การฟังเป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งต้องใช้ไหวพริบ และความคิดริเริ่ม และเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในการศึกษา เพราะเป็นสื่อกลางของการเรียนวิชาต่าง ๆ ธิดา โมสิกรัตน์ (ธิดา โมสิกรัตน์ 2526 : 193) กล่าวว่า การฟังที่ดีช่วยพัฒนาสมรรถภาพของการใช้ทักษะภาษาคำอื่น ๆ กล่าวคือ การฟังช่วยให้ผู้ฟังเรียนรู้กระบวนการพูดที่ดีของผู้อื่น ทำให้ผู้ฟังมีความรู้กว้างขวาง มีความมั่นใจในตนเอง กล้าพูด และกล้าแสดงออกมากขึ้น และสามารถนำไปพัฒนาสมรรถภาพการอ่านและการเขียนของคนอีกด้วย การฟังที่ดีเป็นพื้นฐานให้เกิดสมรรถภาพทางความคิด ช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม จากผลการสำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกา แสดงให้เห็นว่า มนุษย์ใช้เวลาในการฟัง 1 ใน 3 ของเวลาที่มนุษย์ตื่นอยู่ในวันหนึ่ง ๆ (Samovar and Mills. 1968 : 36) นอกจากนั้นการสำรวจของ แบลงเคนชิพ (Blankenship. 1982 : 4) พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วในวันหนึ่ง ๆ คนใช้เวลาในการฟังร้อยละ 45 การพูดร้อยละ 30 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนร้อยละ 9 และ ดูเกอร์ (Duker. 1969 : 747) อ้างผลการค้นคว้าของแรนกินว่า โดยเฉลี่ยแล้วในวันหนึ่ง ๆ คนใช้เวลา

ในการฟังร้อยละ 42 พูกร้อยละ 32 อ่านร้อยละ 15 และเขียนร้อยละ 11 ซึ่งก็สอดคล้องกับการสำรวจในเรื่องการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งของประเทศไทย ในวารสารประชากรศึกษา ปีที่ 15 ฉบับที่ 12 กรกฎาคม 2507 มีสถิติแสดงว่านักเรียนใช้เวลาเพื่อการฟังร้อยละ 48 การพูกร้อยละ 23 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนร้อยละ 13 ณะอบ โปะะกะณะ (ณะอบ โปะะกะณะ 2526 : 183) กล่าวสรุปถึงความสำคัญของการฟังว่า การฟังเป็นทักษะเริ่มแรกของมนุษย์ มนุษย์สื่อความหมายให้เข้าใจกันโดยการฟังตั้งแต่ยังไม่มีการพิมพ์หนังสือ การฟังจึงเป็นจุดเริ่มต้นก่อให้เกิดปัญญา เป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ การฟังเป็นกระบวนการที่ต้องใช้สติปัญญา และประสบการณ์ การฝึกทักษะการฟัง นอกจากจะช่วยให้ผู้ฟังได้รับประโยชน์เต็มที่จากสิ่งที่ฟังแล้ว ยังช่วยในด้านกาพูด การอ่าน และการเขียนให้ดียิ่งขึ้นด้วย สุวรรณี อุดมผล และฉัตรภา บุนนาค (สุวรรณี อุดมผล และฉัตรภา บุนนาค 2516 : 615) กล่าวว่ากาฟังอย่างมีประสิทธิภาพนั้นย่อมต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้เช่นเดียวกับการพูด ฉะนั้นคนที่จะเป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยการฝึกฝนและการปรับปรุงทักษะการฟังของตนด้วย ณะอบ โปะะกะณะ (ณะอบ โปะะกะณะ 2521 : 172) ให้ความเห็นเกี่ยวกับทักษะการฟังว่า การฟังเป็นสิ่งที่ต้องฝึกเช่นเดียวกับการอ่าน การเขียน และการพูด การฟังเป็นสิ่งที่จะมีประโยชน์อย่างยิ่งก็ต่อเมื่อผู้ฟังรู้จักฟัง สุจริต เพียรชอบ และส่ายใจ อินทรมพรรย์ (สุจริต เพียรชอบ และ ส่ายใจ อินทรมพรรย์ 2522 : 78) ได้กล่าวถึงการฝึกทักษะการฟังว่า ถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนและการแนะแนวในด้านกาฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้มีประสิทธิภาพในการฟังและได้รับประโยชน์เต็มที่จากการฟัง วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ 2522 : 17) ได้แบ่งการฝึกทักษะฟังไว้เป็น 3 ชั้น คือ การฝึกฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การใช้วิจารณญาณในการฟังและการนำคุณค่าของสิ่งที่ฟังไปใช้ประโยชน์ ในหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จุดประสงค์ข้อ 5 กล่าวว่า ให้สามารถคิดค้นปัญหาที่เกิดจากประสบการณ์ที่ไ้ฟัง ไ้อ่าน โดยใช้วิจารณญาณ ค่อยพยายามขบปัญหาเหล่านั้นเมื่อเกิดปัญหา มีความคิดแจ่มแจ้งขึ้นเป็นสำคัญ และนำผลจากการคิดค้นที่ถูกต้องไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และในคำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ภาษาไทย

บังคับในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ท 203 ท 204) กำหนดให้สอนการฟังเพื่อจับใจความสำคัญจากคำพูด หรืองานเขียนที่มีผู้อ่านให้ฟัง การสังเกตข้อความที่สำคัญรองลงไป การแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นจากการฟังบรรยาย โอวาท พระธรรมเทศนา และการอภิปราย รวมทั้งการฟังวิทยุกระจายเสียง และแถบบันทึกเสียง การที่จะฝึกฟังให้ได้ผลนั้นยากกว่าการอ่าน เพราะการฟังผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็ว ไม่อาจย้อนกลับได้ ผู้ฟังไม่มีโอกาสทบทวน นอกจากจะมีเครื่องบันทึกเสียงเท่านั้น และสิ่งที่เป็นปัญหาคือ ครูผู้สอนมักจะละเลยที่จะสอนทักษะการฟัง ครูส่วนใหญ่มักจะให้ความสนใจเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียนเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากการค้นคว้าของ แบลงเคนชิพ (Blankenship, 1982 : 41) ที่พบว่าในการสอนของครูนั้นมีถึงร้อยละ 71 ที่ละเลยการสอนการฟัง มีเพียงร้อยละ 29 เท่านั้น ที่สอนการฟังให้นักเรียนและจากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จำนวน 15 คน ครูทุกคนให้ความเห็นว่า การฟังเป็นสิ่งที่สอนยาก เพราะขาดเทคนิควิธีสอน และอุปกรณ์ที่จะใช้สอน ทั้งยังเป็นทักษะที่วัดผลยาก จึงมุ่งสอนเฉพาะการอ่านและการเขียน เพราะเป็นทักษะที่วัดผลได้ง่าย และครูก็มีอุปกรณ์ในการสอนมาก ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่า สัดส่วนของการฟัง พูด อ่าน เขียน ในชีวิตประจำวันนั้นเราฟังมากกว่าพูด พูดมากกว่าอ่าน และอ่านมากกว่าเขียน แต่ในการศึกษาในชั้นเรียนเราฝึกเขียนมากกว่าอ่าน ฝึกอ่านมากกว่าพูด และสิ่งที่ถูกละเลยเหลือทิ้งคือฟัง

✧ ในชีวิตประจำวันนอกจากจะฟังเสียงพูดตามธรรมชาติแล้ว ยังสามารถฟังสวามาน สืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจัดเป็นสื่อมวลชนได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียงและภาพ ในการสอนฟังจึงต้องให้นักเรียนได้ฟังทั้งจากครูและแถบบันทึกเสียง การฟังจากครูจะไ้รับประโยชน์ในแง่ของการซักถาม พูดจาโต้ตอบกัน แต่อาจมีปัญหาคือไม่สามารถฝึกฟังโดยอเนกนัก แต่ถ้าใช้แถบบันทึกเสียงจะช่วยทำให้สนใจว่าเสียงครูคนเดียว โดยเฉพาะถ้าใช้เสียงตัวละครให้สมบทบาทโดยใช้วิธีการอัดเสียงแบบละครวิทยุ เครื่องบันทึกเสียงนี้ตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดส่วนมากมีไว้ใช้แล้ว

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ทักษะการฟัง เป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน และเป็นทักษะเบื้องต้นที่จะเป็นพื้นฐานในการใช้ทักษะด้านอื่น ๆ การฟังเป็นทักษะที่จะต้องฝึกฝน เช่น เกี่ยวกับการอ่าน การเขียน และการพูด นักเรียนจะมีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอและถูกต้อง จากความสำคัญและความจำเป็นในการสอนทักษะฟัง รวมทั้งปัญหาการละเลยการสอนการฟังของครู เพราะขาดอุปกรณ์การสอนฟัง จากเครื่องมือในการช่วยสอน และขาดวิธีการสอนที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะหาวิธีสอนทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพโดยสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟังเพื่อให้เป็นเครื่องมือสำหรับครูใช้ประกอบการสอนทักษะการฟัง และเพื่อให้เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนในการที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงและจากวิธีอ่านของครู ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ
 - 1.1 ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ
 - 1.2 ความสามารถในการจับใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญของผู้อ่าน
 - 1.3 ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังของนักเรียนที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงและการอ่านของครู

ความสำคัญของการศึกษา

1. เป็นการหาวิธีสอนทักษะการฟัง เพื่อความเข้าใจให้มีประสิทธิภาพขึ้นโดยการใช้แบบฝึกการฟัง
2. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่จะได้สร้างแบบฝึกในแนวอื่น ๆ ไว้ประกอบการสอน

3. เป็นแนวทางในการนำแบบฝึกมาเป็นสื่อในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ
4. เป็นพื้นฐานสำหรับผู้สนใจได้ศึกษาให้ละเอียดและลึกซึ้งต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 54 คน ซึ่งสุ่มโดยใช้วิธี Simple Random Sampling โดย

- 1.1 จับฉลากมา 2 ห้องเรียน จากจำนวน 14 ห้องเรียน
- 1.2 ให้สอบข้อสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทยแล้วจับคู่นักเรียน ที่มีคะแนนเท่ากัน เหลือเพียง 1 ห้องเรียน จำนวน 54 คน
- 1.3 จับฉลากอีกครั้ง เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 27 คน

2. จุดมุ่งหมายของการทดลองตามหลักสูตรวิชาภาษาไทยบังคับ ท 203 ท 204 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังต่อไปนี้

- 2.1 สามารถแปลความ ตีความ และขยายความได้
- 2.2 สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องหรือความสำคัญของบุคคลได้
- 2.3 สามารถจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ เนื้อเรื่องสั้น ๆ ซึ่งคัดตอนมาจากสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร บทเพลง บทละคร บทกวี ฯลฯ
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ใช้เวลา 10 ครั้ง ครั้งละ 10 นาที ในช่วงสอนภาษาไทย โดยพัฒนาทักษะฟังในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการทักษะสัมพันธ์ 40 นาที
5. ตัวแปรในการศึกษา
 - 5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ วิธีสอนฟัง 2 วิธี

- 5.1.1 โดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง
- 5.1.2 โดยฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู
- 5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความเข้าใจการฟัง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจการฟัง หมายถึง ความสามารถในการค้นคว้า หาข้อมูล
 1.1 การแปลความ เป็นความสามารถในการบอกความหมายตามนัยของ
 เรื่องราวหรือสถานการณ์นั้น ๆ
 การตีความ เป็นการถอดความจากหลาย ๆ ความหมาย ตามนัยของ
 เรื่องราวหรือสถานการณ์นั้นว่า จากการที่หลาย ๆ ส่วนในเรื่องราว หรือสถานการณ์นั้น ๆ
 เป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง แสดงว่าเรื่องราวหรือสถานการณ์นั้นเป็นอย่างไร
 การขยายความ เป็นการคาดคะเนหรือสร้างจินตนาการ ไปสู่กาลข้างหน้า
 (หรือตอนหลัง) โดยอาศัยสถานการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่
 1.2 การจับใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญของบุคคล
 1.3 การแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น
2. แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง หมายถึง บทฝึกเสริมทักษะที่ใช้ฝึกความ
 เข้าใจในการฟัง สร้างขึ้นโดยคัดเลือกเนื้อเรื่องสั้น ๆ จากสื่อมวลชนประเภทสิ่งตีพิมพ์
 ให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กในระยะวัยรุ่นตอนต้น จำนวน 10 เรื่อง ตอนท้ายของทุก
 เรื่องจะมีคำถามปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แล้วนำมาอัดลงแถบบันทึกเสียง โดยใช้
 เทคนิคการอัดเสียงแบบละครวิทยุ จะให้ฟังครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 1 เที้ยว แล้วตอบ
 คำถามท้ายเรื่อง ใช้เวลาประมาณ 3 - 5 นาที
3. แบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู หมายถึง แบบฝึกที่มีเนื้อหาและคำถาม
 ท้ายแบบฝึก เหมือนกับข้อ 2 แต่ใช้วิธีการต่างกันคือ ครูจะอ่านแบบฝึกและแบบฝึกหัดท้าย
 แบบฝึกแล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ใช้เวลาประมาณ 3 - 5 นาที

4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง หมายถึง เรื่องมือผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถในกานต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ

4.1 ความสามารถในการแปลความ ที่ความ ขยายความ

4.2 ความสามารถในการจับใจความสำคัญ หรือความกิดสำคัญของบุคคล

4.3 ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น

แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อสอบปรนัยชนิด 4 กว่เลือก จำนวน 40 ข้อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยแยกเป็นประเภทได้ดังนี้

1. ความสำคัญของการฟัง
2. การจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง
3. ความสำคัญของการฝึกทักษะการเขียนภาษา
4. ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดี
5. งานวิจัยเกี่ยวกับการฟัง

ความสำคัญของการฟัง

การสื่อสารด้วยคำพูดเป็นการสื่อสารที่มีมาก่อนการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร การพูดและการฟังจึง เป็นกระบวนการสื่อสารที่มนุษย์ใช้มาก่อนทักษะการเขียนและการอ่าน ปัจจุบันโลกเจริญรุดหน้าอย่างมากในด้านเทคโนโลยี มนุษย์ขยายขอบข่ายการติดต่อสื่อสารออกไปอย่างกว้างขวาง จากการสื่อสารโดยตรงระหว่างบุคคลถึงการสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือแม้แต่ดาวเทียมซึ่งเป็นสื่อที่สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันข้ามทวีปหรือคนละฟากโลกได้ภายในเวลารวดเร็ว

สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มนุษย์รับสารด้วยการฟังมาตั้งแต่เมื่อเริ่มรับรู้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จึงมีคำถามง่าย ๆ ที่น่าจะถามตนเองว่า "ถ้าเราหูหนวกมาตั้งแต่เกิดจะเกิดอะไรขึ้น"แน่นอนว่าเราย่อมไม่ได้ยินเสียงต่าง ๆ และไม่สามารถเลียนเสียงเพื่อคัดลอกเสียงพูดได้เช่นเด็กคนอื่น ๆ เราเป็นทั้งคนหูหนวกและคนใบ้ ตลอดชีวิตนี้เราจะไม่ได้ยินเสียงใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียงดนตรีที่ไพเราะ เสียงธรรมชาติหรือเสียงมนุษย์

เราต้องสื่อสารด้วยสัญญาณมือ ท่าทาง และสัญลักษณ์อวัจนการสื่อสารกับผู้อื่นเป็นไปค่อนข้างลำบาก ไม่สะดวกรวดเร็วและแจ่มแจ้งเท่ากับการสื่อสารด้วยคำพูด

การมีอวัยวะรับเสียงหรือประสาทหูเป็นปกติ ทำให้มนุษย์มีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง ได้มากมายตลอดชีวิต นับตั้งแต่การฟังเสียงพ่อแม่ แล้วจดจำเสียงเสียงพูด จนพัฒนากระบวนการสื่อสารเพื่อเติบโตขึ้น การเรียนรู้ขยายขอบข่ายออกไปกว้างขวาง ไม่ว่าแหล่งความรู้นั้นจะอยู่ใกล้เพียงใดก็ตาม มนุษย์สามารถรับสารมาสื่อสารต่าง ๆ ได้ด้วยการฟัง และจะพบว่าตลอดทั้งวันในหนึ่งวันหนึ่ง ๆ เราใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการฟัง เช่น ฟังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฟังคนในครอบครัว ฟังเพื่อนที่โรงเรียน หรือที่ทำงาน เป็นต้น โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้เวลาในการฟังมากกว่าเวลาที่ใช้ไปกับการอ่าน การเขียน และการพูด (ธิดา โมสิกรัตน์ 2526 : 191 - 192)

การฟังและการได้ยิน

ซิลเวอร์สโตน (Silverstone. 1968 : 871) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างของการได้ยินและการฟังไว้ว่า การได้ยิน เป็นกระบวนการทางกายภาพ เมื่อมีเสียงมากระทบหู แต่การฟังหมายถึง การเก็บสะสมเสียงที่ได้ยินไว้ในสมองทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถตีความออกมาได้

เดกิน (Dakin. 1973 : 31) กล่าวว่า การฟังเป็นครึ่งหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร เพราะสามารถทำให้ผู้รับเข้าใจเรื่องราวที่มีผู้ส่งมาได้

ลำดับขั้นของการฟัง

กาญจนา นาคสกุล และคนอื่น ๆ (กาญจนา นาคสกุล และคนอื่น ๆ 2524 : 360 - 361) และวิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ 2522 : 17) ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกัน โดยแบ่งการฟังออกเป็น 3 ขั้นดังนี้

1. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นขั้นที่ต้องมีสมาธิเพื่อช่วยการทำงานของสมองให้บันทึกจดจำเรื่องราวที่ได้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกให้เข้าใจได้รวดเร็ว ฟังเพียงครั้งเดียวพอจะจับใจความได้

2. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ เป็นขั้นที่ต้องใช้ความคิด ไตร่ตรอง วิพากษ์วิจารณ์ว่า เรื่องที่ได้ฟังเชื่อถือได้หรือไม่ ในขั้นนี้จะทำได้ถ้าหากฟังแล้วรับข้อมูลได้เร็ว สามารถจับทัศนคติของผู้พูดได้ว่า เป็นกลางหรือเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3. นำคุณค่าของสิ่งที่ได้ฟังไปใช้ประโยชน์

อัญชลี ลีสุวรรณ (อัญชลี ลีสุวรรณ 2522 : 6) ได้แบ่งกระบวนการฟังออกเป็น 6 ขั้น คือ

1. ขั้นไต่ถาม เป็นขั้นต้นของการฟัง
2. ขั้นแยก เป็นขั้นของการแยกเสียง แยกพยางค์ โดยใช้ความสามารถของผู้ฟังแยกแยะว่า เสียงที่ไต่ถามนั้นเหมือนหรือต่างกัน
3. ขั้นยอมรับ เป็นขั้นที่ผู้ฟังอาจยอมรับหรือปฏิเสธว่า ข้อความที่ยินสื่อความหมายได้ในภาษา
4. ขั้นตีความ เป็นขั้นที่ผู้ฟังแปลความหมาย หรือตีความหมายของประโยคหรือสิ่งที่ไต่ถามได้ฟัง
5. ขั้นเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายของใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างถ่องแท้
6. ขั้นเชื่อ เป็นขั้นตัดสินว่า สิ่งที่ไต่ถามนั้นมีความจริงเพียงใด เชื่อถือและยอมรับได้หรือไม่

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประกาศรี สีหอำไพ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประกาศรี สีหอำไพ 2520 : 9 - 10) ได้แบ่งการฟังออกเป็นหลายขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นจำและเข้าใจ คือ เมื่อได้ฟังเรื่องแล้ว สามารถจำได้ และเข้าใจเรื่องที่ไต่ถามนั้น

2. ชั้นจับใจความสำคัญ คือ แยกแยะข้อความที่ไม่สำคัญออกจากเรื่องที่ฟังได้
3. ชั้นประเมินผล คือ พิจารณา ใคร่ครวญ ประเมินค่าสิ่งที่ได้ฟังนั้นว่าจริงเท็จน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
4. ชั้นเก็บรวบรวม คือ การนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังนั้นรวบรวมจดจำไว้
จึงต้องใช้สมาธิในการรับฟังมาก
5. ชั้นสรุป คือ สรุปความคิดรวบยอด และรายละเอียดที่สำคัญไว้
นอกจากนั้นยังมีนักวิชาการต่างประเทศที่ได้แบ่งลำดับขั้นของการฟังแตกต่างกันไปดังนี้

แสตมเมอร์ (Stamper. 1977 : 661) แบ่งการฟังออกเป็น 3 ชั้น คือ

1. การได้ยินเสียง เป็นการฟังอย่างไม่ตั้งใจ บางครั้งก็ไม่ได้มีความหมายใด ๆ
เช่น เสียงรถยนต์ เสียงคุย
2. การฟัง เป็นการฟังที่ฟังอย่างตั้งใจ สามารถที่จะรับความหมายของสิ่งที่ได้ฟังนั้นได้
3. การฟังที่ต้องมีประสบการณ์ เป็นการฟังเพื่อเข้าใจความหมาย แต่ผู้ฟังต้อง
มีความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยด้วยจึงจะเข้าใจความหมาย

วาลเลท และไดซิก (Vallette and Disick. 1972 : 144)

ได้แบ่งระดับขั้นของการฟังออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. ระดับกลไก เป็นระดับที่ผู้เรียนได้ยินความแตกต่างระหว่างภาษา ไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน
2. ระดับความรู้ เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่ได้ฟังสามารถทำตามคำสั่งได้
3. ระดับถ่ายโอน เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและคำศัพท์ สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องหรือผิด
4. ระดับสื่อสาร เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจคำสั่ง เข้าใจความหมายโดยทั่ว ๆ ไป ของข้อความที่มีคำศัพท์ซึ่งไม่คุ้นเคยหรือเป็นศัพท์ใหม่

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ทัศนคติของข่าวสาร แยกแยะมาตรฐานของภาษา เข้าใจความหมายตรงและความหมายแฝงของข่าวสารที่ได้ยิน เคลลอค (Kellog. 1967 : 130) แบ่งลำดับขั้นของการฟังออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

1. ฟังเพื่อเก็บสาระสำคัญ

2. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ

แมคคีย์ (Mackey. 1965 : 261) ได้แบ่งการฟังออกเป็น 2 ขั้น คือ

1. การรับรู้ เป็นขั้นที่สามารถแยกแยะเสียงที่เกี่ยวข้องกับการเน้นหนักในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยค

2. ความเข้าใจ เป็นขั้นที่สามารถฟังเสียงต่าง ๆ ได้เข้าใจ รวมทั้งการฟังข้อความที่ได้ยินได้เข้าใจด้วย

/ ลักษณะของการฟังที่ดี

การฟังเป็นพฤติกรรมที่ต้องฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้ ฉะนั้นการเป็นผู้ฟังที่ดีนั้น ต้องอาศัยการฝึกฝน และปรับปรุงทักษะในการฟังของตนได้มีผู้เสนอลักษณะการฟังที่ดี ดังนี้

พัลพันธุ์ ทองหยด (พัลพันธุ์ ทองหยด 2525 : 38) ได้สรุปลักษณะการฟังที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องมีสมาธิ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งกว่าการอ่าน เพราะการอ่านนั้นสามารถอ่านย้อนหรือทบทวนได้ แต่การฟังนั้นย้อนไม่ได้ ดังนั้นถ้าต้องการฝึกให้มีความสามารถในการฟังให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วก็จำเป็นต้องฝึกให้เกิดสมาธิในการฟัง

2. ต้องสามารถจับใจความสำคัญได้

3. ต้องมีมารยาทในการฟัง คือรู้จักให้เกียรติผู้พูด ไม่รบกวนสมาธิของผู้อื่น หากมีข้อข้องใจปัญหาหรือต้องการการอธิบายเพิ่มเติมก็ควรรอให้ผู้พูดพูดจบเสียก่อน

บันลือ พฤษะวัน (บันลือ พฤษะวัน 2522 : 41) ได้เสนอแนะลักษณะการฟังที่ดี ดังนี้

1. มีสมาธิ หมายถึง มีความตั้งใจ สนใจในเรื่องที่ฟัง
2. ได้ยินชัดเจน คือ มีประสิทธิภาพ
3. ติดตามเรื่องที่ฟังและสามารถลำดับเหตุการณ์ที่ฟังได้ถูกต้อง
4. เข้าใจเรื่องราวที่ผู้พูดพูด โดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยแปลความ
5. สามารถจับใจความย่อเรื่องที่ได้ ฟัง พร้อมทั้งอาจเห็นด้วยหรือโต้แย้งโดยการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวและบันทึกไว้

6. รู้จักถามความคิดเห็นที่ไม่เข้าใจหรือสงสัย และมีส่วนร่วมในการฟังโดยการเสนอแนะ และหาทางยุติข้อขัดแย้งต่าง ๆ

7. รู้จักประเมินเรื่องราวทั้งวิพากษ์วิจารณ์

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ 2520 : 15) ได้กล่าวถึงลักษณะการฟังที่ดีว่า

1. สรุปใจความสำคัญได้
2. ติดตามฟังตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ
3. วิเคราะห์ความคิดหลัก และรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบได้
4. จับประเด็นเรื่องได้ เข้าใจตัวอย่างได้แจ่มแจ้งและตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง
5. ฟังอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน
6. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ

นอกจากนี้อาจอธิบายได้อีกแง่หนึ่งว่า การฟังสารอย่างมีประสิทธิภาพจนได้รับประสิทธิผลจากการฟังเป็นอย่างดี ผู้ฟังจะมีพฤติกรรมการฟังอย่างเข้าใจ ฟังแล้วจับประเด็นเรื่องได้ มีความสารได้ ประเมินคุณค่าสารได้ และสามารถจดบันทึกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ด้วย ได้แก่

1. ฟังอย่างเข้าใจ

ผู้ฟังจะต้องเข้าใจเรื่องราวติดต่อกันโดยตลอด แล้วจับประเด็นสำคัญให้ได้ ผู้ฟังจึงต้องมีสมาธิในการฟัง และสามารถแยกแยะได้ว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญและข้อความใดเป็นพลความ ถ้าผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวตลอดแล้ว ผู้ฟังย่อมจดจำเรื่องที่ฟังและสามารถถ่ายทอดให้คนอื่นฟังต่อไปได้

2. ฟังแล้วจับประเด็นได้

ในการฟังแต่ละครั้ง ผู้ฟังต้องจับประเด็นของเรื่องที่ฟังได้ กล่าวคือ รู้ว่าผู้พูดต้องการสื่อสารอะไร เป็นสำคัญแก่ผู้ฟัง นอกจากนี้ผู้ฟังควรรู้จักจับประเด็นจากบริบท ซึ่งขยายประเด็นสำคัญ แล้วควรสรุปเรื่องที่ฟังโดยสังเขป จดบันทึกสั้น ๆ หรือจดเรียบเรียงเรื่องราวย่อ ๆ ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

3. ฟังแล้วสามารถวิเคราะห์ได้

ผู้ฟังควรพิจารณาแยกใจความที่ฟังให้ได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นความคิดเห็นของผู้พูดและเรื่องราวที่ฟังมีอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล นอกจากนี้ผู้ฟังควรสังเกตและวิเคราะห์กิริยาท่าทาง ซึ่งผู้พูดใช้สื่ออารมณ์ประกอบเนื้อความ ที่พูดด้วยว่า ผู้พูดใช้กระแสนเสียง แว่วตา ท่าทางการเคลื่อนไหว อากัปกิริยาต่าง ๆ สัมพันธ์กับคำพูดอย่างไร และเป็นส่วนที่เสริมข้อความที่พูดอย่างไร

4. ฟังแล้วตีความได้

การฟังบางครั้ง ผู้พูดสื่อสารที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เช่น ผู้พูดใช้คำที่มีความหมายนัยประหวัด หรือกล่าวเป็นโวหาร สุภาพเสียด คำพังเพย หรือบทร้อยกรองสั้น ๆ สิ่งเหล่านี้ผู้ฟังต้องตีความโดยทำความเข้าใจว่าผู้พูดแฝงสสารใดไว้

5. ฟังแล้วสามารถประเมินคุณค่าได้

ผู้ฟังที่มีทักษะการฟังในระดับสูงจะสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ฟังนั้นดีหรือไม่ดี โดยใช้เหตุผลหรือความคิดเห็นตัดสินการพูด การประเมินค่าสิ่งที่ฟังได้เป็นแนวทางที่ทำให้ผู้ฟังนำสิ่งที่ได้จากการฟังไปใช้ประโยชน์สำหรับตน เช่น เป็นประโยชน์ในด้านความรู้ หรือนำเป็นข้อเตือนสติตัวเอง หรือนำข้อความรู้หรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เป็นต้น

6. ฟังแล้วจดบันทึกได้

การฟังเป็นทักษะการสื่อสารที่สัมพันธ์กับทักษะการเขียน นั่นคือเมื่อฟังสิ่งใดแล้ว ผู้ฟังควรจดบันทึกสาระสำคัญของสารที่ฟัง แนวคิด หรือข้อสังเกตที่ผู้ฟังได้รับจากการฟัง เพื่อช่วยให้จดจำได้ หรือช่วยเตือนความจำ และทำให้ผู้ฟังสามารถไขข้อสงสัยที่จดบันทึกไว้ในโอกาสภายหลัง

ผู้ฟังแต่ละคนจะมีพฤติกรรมการฟังแตกต่างกันไป บางคนรู้จักเพียงแต่ฟังและเข้าใจเรื่องที่ฟังเท่านั้น แต่บางคนมีประสิทธิภาพในการฟังถึงขั้นสามารถประเมินค่าและวิจารณ์เนื้อเรื่องที่ฟังได้อย่างละเอียดลออ อย่างไรก็ตามทุกคนก็สามารถพัฒนาสมรรถภาพในการฟังได้ด้วยการฝึกฝนการฟังของตนเอง

การจดจำสิ่งที่ฟังเป็นพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมควบคู่กับพฤติกรรมการฟังอย่างเข้าใจ ดังนั้นในขณะที่ฟัง เราควรทำความเข้าใจสารพร้อม ๆ กับคิดทบทวนใคร่ครวญแล้วเชื่อมโยงไปสู่สิ่งที่เราเคยฟังมาก่อน พฤติกรรมการฟังเช่นนี้จะทำให้ความคิดที่ได้จากการฟังขยายวงความคิดออกไปได้กว้างขวางและเราสามารถจดจำเรื่องที่ฟังได้แม่นยำและชัดเจนยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การฟังยังนำไปสู่การคิดในระดับสูงขึ้น คือ การตัดสินใจและการประเมินผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจมูลลิกภาพของผู้พูด โดยทั่วไปเรามองผู้อื่นในฐานะเป็นบุคคล แต่เมื่อคนนั้นพูดหรือสนทนากับเรา เราจะตัดสินใจว่าผู้พูดหรือผู้สนทนาของเราเป็นคนอย่างไร มีบุคลิกลักษณะ อุปนิสัยใจคอ และความรู้สึกนึกถืออย่างไร ในขณะที่ฟังเราจึงควรแยกตัวบุคคลออกจากผู้พูด กล่าวคือ การตัดสินใจว่าเขาเป็นคนอย่างไร เราจะพิจารณาจากวิธีการพูดของเขา และสิ่งที่เขาพูดออกมามากกว่าจะตัดสินใจว่าเขาเป็นคนอย่างไร จากหน้าตา ท่าทาง หรือการแต่งกายของเขา

ดังนั้น ในการฟังให้เกิดประสิทธิภาพจะต้องฟังแล้วเกิดความเข้าใจโดยในขณะที่ฟัง ผู้ฟังควรฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ อาจจดบันทึกสิ่งที่ฟังด้วย ลักษณะการฟังที่ดีไม่ใช่สนใจฟังเป็นครั้งคราว หรือหยุดฟังเฉพาะสิ่งที่ตรงกับความสนใจเท่านั้น หากผู้ฟังไม่ตั้งใจตลอดเวลา ผู้ฟังย่อมจับถ้อยคำบางคำไม่ได้ ไม่ได้ยินประโยคที่สำคัญ กิริยาท่าทางของผู้พูดซึ่งอธิบายสารให้ชัดเจนถูกมองข้ามไป และผู้ฟังไม่สามารถสังเกตกระแสเสียงที่ผู้พูดใช้สื่อ

ความหมายได้ชัดเจน ดังนั้นในขณะที่ฟัง ผู้ฟังควรมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะฟังอย่างตั้งใจจับคำพูดทุกถ้อยคำ ตลอดจนรับอวัจนสารของผู้พูดให้ได้ความหมายครบถ้วน

แม้แต่การฟังสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ผู้ฟังควรต้องตั้งใจฟังเช่นกัน เวลาฟังวิทยุกระจายเสียง ถ้าเราฟังอย่างตั้งใจ และแม้ว่าเราจะมองไม่เห็นผู้พูด แต่เราก็สามารถเห็นผู้พูดในมโนภาพได้ชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่เขาพูดทั่วทุกตัว

จากหลักการฟังเหล่านี้เอง เราสามารถนำมาเป็นหลักในการผลิตเทปบทเรียนความเข้าใจในการฟังได้ เพราะการใช้เสียงประกอบเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่สร้างมโนภาพให้กับผู้ฟัง และผู้ฟังจะนำเสียงที่ได้ยินมาทำให้เกิดความหมายสัมพันธ์กับเนื้อหา

อุปกรณ์ในการสอนฟัง

1. เครื่องบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียงมีประโยชน์มากในการเรียนภาษาไทย ครูอาจใช้อัดเสียงพูดของนักเรียนในชั้นแล้วให้นักเรียนฟังเสียงของตน หากมีข้อบกพร่องก็แก้ไข นอกจากนั้นยังใช้บันทึกเสียงจากวิทยุ โทรทัศน์ และบุคคลต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการสอน และยังใช้ประโยชน์ในเรื่องการสอนอ่านทำนองเสนาะด้วย ข้อดีของอุปกรณ์ชนิดนี้มีหลายอย่าง เช่น

- 1.1 สามารถใช้ได้ทุกสถานที่
- 1.2 สามารถเปิดฟังซ้ำได้
- 1.3 เครื่องบันทึกเสียงที่มีประสิทธิภาพจะสามารถให้เสียงที่ชัดเจน
- 1.4 สามารถหยุดได้นานเท่าที่ต้องการ
- 1.5 ใช้สะดวก ราคาไม่แพง

การผลิตแถบบันทึกเสียงเพื่อฝึกทักษะการฟัง

ในการผลิตแถบบันทึกเสียงเพื่อฝึกทักษะการฟัง มีลำดับขั้นดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมอย่างไร

2. เขียนบทเพื่อใช้อัดลงแถบบันทึกเสียง
3. จัดเตรียมห้องบันทึกเสียงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง ไมโครโฟน แถบบันทึกเสียง และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเสียงประกอบ
4. เตรียมแบบฝึกและแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก
5. บันทึกเสียง
6. วิทยูทราวิสเตอร์ เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนที่ เป็นประโยชน์ในกรณีที่ต้องการให้นักเรียนฟังข่าว บทความ และรายการที่น่าสนใจบางรายการ แต่ทั้งนี้ควรต้องมีการคัดเลือกเพื่อให้เหมาะสม และควรมีการนัดหมายกับนักเรียนให้ฟังบางรายการ นอกห้องเรียนตามที่ครูเห็นสมควร และควรทดสอบการฟังรายการเหล่านั้นด้วย
7. โทรทัศน์ การใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอนนี้อาจใช้ได้ทั้งกรณีที่ต้องการนัดหมายให้นักเรียนที่มีโทรทัศน์ที่บ้านดูรายการที่ครูเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
8. ไมโครโฟน ใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับการพูดและการฟังได้เป็นอย่างดี โดยครูวางแผนร่วมกับนักเรียนว่าจะใช้ในโอกาสใด จุดมุ่งหมายใด เช่น อาจใช้ในการจัดกิจกรรมของชุมนุมภาษาไทยระหว่างหยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน หรือในโอกาสที่โรงเรียนจัดงานกิจกรรมทางภาษาไทยไว้ด้วย
9. วิทยากร
10. เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง

ความสำคัญที่ต้องสอนฟัง

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน และในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เป็นทักษะที่สามารถสอนกันได้ด้วยวิธีการที่เป็นลำดับขั้นตอน (Futole. 1977 : 265) และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับโดยอาศัยเวลา ความอดทน / การฝึกฝน และการสังเกต (ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา 2518 : 21) การที่ครูบางคน

คิดว่า การฟังพัฒนาไปตามธรรมชาติไม่จำเป็นต้องมีการสอนนั้น เบอร์นส์ (Burns. 1974 : 86) ให้ความเห็นว่า ความคิดนี้ควรได้รับการพัฒนาให้เข้าใจเสียใหม่ให้ถูกต้อง ซึ่ง สมิธ (Smith. 1973 : 64) ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า เด็กต้องตกอยู่ในอิทธิพลของเสียงน่านาชนิดไม่วันจบสิ้น เขาไม่รู้เลยว่าอะไรที่ควรฟัง หรือจะฟังอย่างไร เพราะฉะนั้น การย้ำ และกระตุ้นให้มีการสอนฟัง จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำกันต่อไป

การฝึกทักษะการฟัง

พฤติกรรมการฟังเป็นลำดับดังนี้

1. ติดตามการดำเนินเรื่องอย่างตั้งใจโดยตลอด
2. สังเกตความเกี่ยวเนื่องของเนื้อหาแต่ละประโยค
3. ฟังเนื้อหาทั้งส่วนที่ชอบและไม่ชอบ
4. จดบันทึกสั้น ๆ ขณะฟัง
5. เขียนสรุปใจความสำคัญ สามารถนำไปเล่าต่อไปหรือแลกเปลี่ยนความเห็นได้
6. ไม่ควรมัวคิดถึงผู้พูด
7. แสดงความเห็นหรือเสริมอย่างสุภาพ มีมารยาทในการฟัง
8. กำหนดแนวความคิดเห็นของผู้พูดที่มีส่วนทำให้ผู้ฟังเปลี่ยนใจลด้อยตาม
9. ตัดสินใจเลือกற்றกณะที่ดีในการเสนอแนวความคิดของผู้พูดแม้จะแตกต่างกับความคิด

ของตนเอง พยายามมองหลายแง่ ยอมรับฟังความคิดของคนอื่น

10. ใช้ความคิดอย่างถูกวิธี กระทำในใจโดยแยบคาย พิจารณาต้นเค้า นำมาวิเคราะห์ด้วยปัญญา คิดเป็นระเบียบโดยอธิบายวิธี ไตร่ตรองสภาวะเหตุผลปัจจัย

กิจกรรมฝึกทักษะการฟัง

ผู้ฝึกควรจัดสัมพันธ์กับทักษะการพูด อ่าน และเขียน คือ

1. ฝึกการฟังจากเครื่องบันทึกเสียง ในห้องปฏิบัติการภาษา หรือใช้สื่อจำลองสถานการณ์ ตามจุดมุ่งหมายในการฝึกที่กำหนดเฉพาะไว้แต่ละครั้ง

2. ฟังการพูด รายงาน บรรยาย อภิปราย เพลง ฯลฯ จากสื่อการสอนแล้ว
สรุปใจความสำคัญและอภิปรายมโนทัศน์
3. ฟังการอ่านวรรณคดี หรือขับเพลง เพื่อความเพลิดเพลิน และเสริมสร้าง
จินตนาการนำมาเขียนภาพ หรือบรรยายความรู้สึกได้
4. ฟังการขับเพื่อวิจารณ์แสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผล สามารถแยกแยะข้อความ
ที่ฟังว่าควรเชื่อถือได้เพียงใด
5. ฟังเพื่อประเมินผลตามเกณฑ์การฟังคือ
 - 5.1 มีพฤติกรรมการฟัง เป็นสำคัญอย่างเหมาะสมดังกล่าวไว้ข้างต้น
 - 5.2 มีมารยาทในการฟัง คือตั้งใจติดตามโดยตลอดและมีปฏิกิริยาตอบสนอง
ตามกาลเทศะสงบเรียบร้อย มีท่าทางสุภาพขณะฟังและไม่รบกวนผู้อื่น
 - 5.3 พิจารณาจุดมุ่งหมายเฉพาะในการฝึกแต่ละครั้ง เพื่อประเมินผลสำเร็จ
ของการฟังตามจุดมุ่งหมายนั้น
 - 5.4 มีวิจารณ์อย่างเหมาะสมในการฟัง

วิธีสอนทักษะการฟัง

1. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับมารยาทในการฟัง
2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้และใช้สื่อประกอบการเรียนดังนี้
 - 2.1 ฟังครูและเพื่อนในชั้นเรียน
 - 2.2 เชิญวิทยากร
 - 2.3 ฟังโอวาท และพระธรรมเทศนา จากสื่อการเรียน หรือพาไปวัด
 - 2.4 พาไปฟังการอภิปราย ปาฐกถา โต้วาที หรือใช้สื่อการเรียน
 - 2.5 ฟังดนตรี ละคร ภาพยนตร์ โทรทัศน์ จากสื่อการเรียน
 - 2.6 ฟังการสนทนา และซักถามเพื่อการฟังแล้วโต้ตอบโต้ตรงประเด็น
3. ฟังการฟังหรือจุดประสงค์ต่าง ๆ ตามรายการสอนตามหลักสูตร เช่น
 - 3.1 ฟังการเก็บใจความสำคัญโดยฟังการอ่านจดหมาย ข่าวเกี่ยวกับ
เหตุการณ์และบุคคล เรียงความ นิทาน หรือเรื่องสั้น

3.2 สอนให้วิจารณ์งานในการฟัง สังเกต วิจารณ์ และหาคำวิจารณ์ข้อความจากโฆษณาในหนังสือพิมพ์ ข่าว เหตุการณ์ การอภิปราย ปาฐกถา เรื่องเล่า ความรู้ที่ส่งเสริมสติปัญญากันต่าง ๆ

3.3 สอนให้วิเคราะห์คุณค่า สิ่งที่ฟัง ให้ฟังพร้อมกรอง ส่วนวน โวหาร บทเพลง คติธรรม จากนวนิยาย คำประพันธ์ที่เน้นการประกวด พระธรรมเทศนา คติพจน์ การอ่านทำนองเสนาะ บทพรรณนาธรรมชาติ แล้วหาคำคุณค่าความเพลิดเพลิน วัฒนธรรม ความไพเราะ ความงาม และมโนทัศน์

3.4 ส่งเสริมให้มีความเจริญทางจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์จากการฟังการบรรยาย บทกวีนิพนธ์ คนศรีไทย บทละครพูด ให้เขียนพรรณนาความรู้สึก แปลงบทละครพูด วาดภาพตามจินตนาการ หรือฝึกแต่งคำประพันธ์

4. ฝึกทักษะการฟังให้สัมพันธ์กับทักษะอื่นคือ

สัมพันธ์กับทักษะการพูด ได้แก่ ฟังแล้วแสดงความคิดเห็น ฟังคำถามแล้วตอบ ฟังคำสั่งแล้วนำไปบอกผู้อื่น ฟังบทความแล้วสรุปสาระสำคัญ ฟังถกเถียงแล้วอธิบายและยกตัวอย่างได้ เป็นต้น

สัมพันธ์กับทักษะการอ่าน ได้แก่ ฟังการอ่านแล้วแสดงความคิดเห็น หรือตอบคำถามได้ ฟังบทเรื่องและทำนองเสนาะแล้วเขียนบรรยายจากจินตนาการ ฟังนิทานแล้วสรุปมโนทัศน์ได้ เป็นต้น

สัมพันธ์กับทักษะการเขียน ได้แก่ ฟังพร้อมกรองแล้วเขียนใหม่ใช้สำนวนของตนเองแบบร้อยแก้ว ฟังการอ่านจากข้อเขียนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสาร แล้วเขียนวิจารณ์ สรุปความได้ ถอดคำประพันธ์ ที่ความแปลกลักษณะคำประพันธ์ เช่น เรื่องสั้นเป็นบทละครพูด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการจัดสอนฟังแก่เด็ก

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ 2515 : 21) ได้ให้ข้อเสนอแนะที่นอกเหนือไปจากหลักดังกล่าวข้างต้นอยู่บางประการ คือ

1. เวลาครูเตรียมการสอนภาษาไทย ไม่ว่าจะสอนอ่าน วรรณคดี หรือสอนการใช้ภาษา ควรคิดแทรกการสอนฟังไว้ในชั่วโมงนั้น ๆ ด้วย เช่น อาจฝึกให้นักเรียนฟังสัก 10 - 15 นาที ในบางบทเรียน บางชั่วโมง โดยตั้งความมุ่งหมายลงไปให้แน่นอนว่าต้องการให้ฟังเพื่ออะไร

2. ควรจัดชั่วโมงสำหรับการฟังไว้เป็นพิเศษ ประมาณเดือนละครั้ง และเชิญวิทยากร ซึ่งอาจเป็นครูในโรงเรียน หรือบุคคลภายนอกโรงเรียนมาบรรยายให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้ฟังด้วยปากเปล่า หรือด้วยการเขียนสรุปหรือครูอาจตั้งคำถามให้นักเรียนตอบในแต่ละประเด็น

3. ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบ้างตามโอกาส เช่น จัดให้มีปฐกฐาหรือโศกนาฏิกในเรื่องง่าย ๆ หรือการอภิปรายในเรื่องที่น่าสนใจ โดยเชิญวิทยากรภายนอกหรือจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมเหล่านี้เองบ้างเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกทักษะในการฟังเพิ่มเติมจากการฝึกในห้องเรียน

4. ถ้าโรงเรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ได้ ครูอาจใช้อุปกรณ์บางอย่างช่วยในการฝึกทักษะการฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียง แผ่นเสียง

5. ครูภาษาไทย ควรร่วมมือกับครูที่สอนวิชาอื่น ๆ ขอให้สอดแทรกการฝึกทักษะการฟังเข้าไปในการสอนวิชาเหล่านั้นด้วย เพราะการเรียนรู้ทุกวิชาต้องอาศัยการฟัง

สนิท ไกรสินธุ์ (สนิท ไกรสินธุ์ 2516 : 48 - 49) ก็ได้เสนอแนะกิจกรรมที่น่าสนใจในการสอนทักษะการฟังไว้หลายประการ เช่น

1. การฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ครูอ่านหรือเล่านิทานหรือเรื่องสั้น ๆ ให้ฟังแล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

2. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ครูอ่านหรือเล่านิทาน หรือเรื่องสั้น ๆ ให้ฟังแล้วให้นักเรียนเขียนสรุป หรือให้เลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง

3. การฟังเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำ ครูออกคำสั่งเพียงครั้งเดียวให้นักเรียนปฏิบัติตาม เช่น "มือซ้ายจับจุก" ฯลฯ หรือให้เล่นศักระคาษ พับกระดาษ ตามครูดังเป็นชั้น ๆ หรือแจกกระดาษให้วาด หรือเขียนตามที่ครูสั่ง เช่น "เขียนชื่อमुखวามนของกระดาษ" "เขียนเลข 1 - 10 ริมกระดาษด้านซ้าย"

4. การฟังเพื่อรู้จักเจตาคำความหมาย ครูอ่านข้อความให้ฟังให้นักเรียนรู้จักใช้ข้อความข้างเคียงเจตาคำความหมายของคำที่ยังไม่รู้ เช่น "ในตอนเช้าครูบรรดาหม่อมมริน มาตอมเกสรดอกไม้" สอนให้นักเรียนรู้จักคำว่า หมู มีน เกสรดอกไม้ มาช่วยหาคำว่า "ภมร" ว่าน่าจะหมายถึงสิ่งใด

5. การฟังเพื่อสำรวจว่า ข้อความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ ครูอ่านข้อความให้ฟัง แล้วให้เลือกประโยคที่ไม่สัมพันธ์กับประโยคอื่น ๆ หรือเลือกคำศัพท์ที่ใช้ไม่ถูกต้องในข้อความนั้น ๆ

6. การฟังเพื่อการเปรียบเทียบ ครูอ่านรายชื่อสิ่งต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง และหัดเปรียบเทียบ เช่น อะไรไม่เป็นพวกเดียวกัน ซ่อน ส้ม ชนมะบัง ตะเกียบ

7. ฟังเพื่อการวินิจฉัยหรือสรุป ครูอ่านข้อความให้ฟัง แล้วตั้งคำถามซึ่งนักเรียนต้องคิดหาคำตอบเองจากการพิจารณาข้อความทั้งหมด เช่น "เย็นวันนั้นห้องฟ้ามีคกริม มานี้ วิ่งกลับบ้านเผอิญไปเหยียบเอาเปลือกหอยที่ชาวประมงกองไว้" ถามว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นที่ไหน มานี้วิ่งกลับบ้านเพราะกำลังจะมีอะไรเกิดขึ้น

8. การฟังอย่างมีวิจารณ์ ครูอ่านบทความหรือบทวิจารณ์ให้ฟังแล้วให้นักเรียนบอกจุดประสงค์ของผู้เขียน หรือบอกถ้อยคำที่เป็นการจูงใจให้เชื่อ

ข้อเสนอแนะในการจัดสอนฟังแก่เด็กวัยรุ่น

จอห์นสัน (Johnson. 1974 : 1) เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนฟังอย่างเป็นทางการสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ครูควรสอนเพียงครั้งเดียวเท่านั้นไม่ควรพูดซ้ำ เพราะอาจทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้

สุภา บุตรนาค (สุภา บุตรนาค 2527 : 57 - 58) เสนอวิธีการเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหา และเรื่องที่จะเลือกมาให้ผู้เรียนฝึกทักษะการฟัง ว่าควรจะน่าสนใจและมีความหมายต่อผู้เรียน คือผู้เรียนเต็มใจฝึกด้วยความสนุกสนาน และมองเห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ประภา งานไพโรจน์ (ประภา งานไพโรจน์ 2525 : 1) ได้เสนอแนะวิธีฝึกทักษะการฟังในระดับสูงว่าสามารถฝึกได้ 2 วิธี คือ

1. ดึกในห้องเรียน ครูให้นักเรียนฟังเรื่องง่าย ๆ ที่น่าสนใจโดยครูหรือนักเรียนเป็นผู้เล่าหน้าชั้น และตอบคำถามท้ายเรื่องเพื่อวัดความเข้าใจ ให้นักเรียนฟังการบรรยาย การอภิปราย หรือการโต้วาทีที่จัดขึ้นในห้องเรียน ให้ฟังวิทยุ หรือเทปบันทึกเสียง และฟังการอ่านออกเสียงบทหรือกรอง หรือตั้งเพลงประกอบบทเรียน

2. ดึกข้างนอกห้องเรียน โดยครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนไปฟังเรื่องต่าง ๆ จากวิทยุหรือโทรทัศน์แล้วสรุปเป็นรายงานย่อ ๆ อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง

นวลจันทร์ สุรเดชา (นวลจันทร์ สุรเดชา 2524 : 56 - 57) เสนอว่า ครูควรหันมาสนใจและให้ความสำคัญต่อทักษะการฟังโดยการฝึกให้นักเรียนฟังให้มากที่สุด

การวัดและประเมินผลการฟัง

การฟังเป็นทักษะที่วัดและประเมินผลได้เช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ วิธีการที่ใช้เช่น การสังเกตเป็นหมู่และรายบุคคล การสัมภาษณ์ และการทดสอบ (กรมวิชาการ 2521 : 15) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ 2515 : 105) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดทักษะการฟังไว้ว่า

1. ให้นักเรียนฟังบทความหรือบทประพันธ์ซึ่งครูอ่านให้ฟัง แล้วตั้งคำถามให้ตอบ แสดงความเข้าใจเรื่องนั้น

2. ให้ครูหรือใครคนหนึ่งพูดเรื่องราวที่นักเรียนมีประสบการณ์พอที่จะเข้าใจแล้วครูตั้งคำถามให้ตอบแสดงว่าเข้าใจเรื่องที่พูด

3. ให้ฟังเสียงที่บันทึกไว้ เช่น จานเสียง หรือแถบบันทึกเสียง แต่ถ้าใช้วิธีนี้จะต้องดูให้แน่ใจว่าการบันทึกนั้นดี แจ่มชัดพอที่นักเรียนจะเข้าใจ

ในการวัดและประเมินผลการฟัง มีข้อควรคำนึงบางประการ ดังนี้คือ

1. ถ้าเป็นการวัดโดยใช้ข้อทดสอบ ข้อทดสอบนั้นควรเป็นชนิดที่นักเรียนตอบเองได้ โดยไม่มีอิทธิพลของการเขียนและการอ่านเข้ามาเกี่ยวข้อง มิฉะนั้นจะกลายเป็นการวัดผล การเขียนและการอ่านไปค้ำย ทำให้ผู้วัดไม่สามารถทราบได้ว่า การที่นักเรียนตอบผิดไปทีไรจะเป็นนั้น เป็นเพราะขาดทักษะการฟัง หรือการอ่าน การเขียนก็แน่ ครูควรอ่านให้ฟังทั้งคำถามและตัวเลือก

2. เนื้อหาของเรื่องที่จะนำมาวัดทักษะการฟังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสอน เช่น ถ้าต้องการจะวัดว่าหลังจากที่นักเรียนได้ฟังคำอธิบายเรื่องแล้ว และให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง จะเข้าใจเพียงใด ก็อาจใช้เนื้อหาเดิมได้ แต่ถ้าต้องการจะวัดว่านักเรียนมีทักษะในการฟังเรื่องทั่ว ๆ ไป อย่างไร ก็ควรใช้เนื้อหาที่ไม่เคยได้ยิน ทั้งนี้เพื่อที่จะวัดความสามารถในการฟังตามระดับความสามารถ ง่าย และชั้นเรียนจริง ๆ โดยที่นักเรียนไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน เพราะถ้าหากนักเรียนเคยได้ยินได้ฟังเรื่องนั้น ๆ มาแล้ว อาจตอบได้ถูกต้องจากการจำมาโดยไม่ต้องฟังในครั้งนี้อีกเลย

3. คำศัพท์ที่นำมาใช้สร้างข้อทดสอบ ควรเป็นคำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้สูง เหมาะกับระดับความสามารถของนักเรียน และใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน

4. ถ้านักเรียนต้องฟังพร้อมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ครูจะต้องดูให้แน่ใจว่า นักเรียนทุกคนได้ยินสิ่งที่อ่านหรือพูด

5. ถ้าต้องใช้ข้อสอบเดียวกันสำหรับนักเรียนหลายกลุ่ม จะต้องระวังไม่ให้ข้อสอบรั่วไหลไปถึงผู้ที่ยังมิได้เข้าสอบ

ความสำคัญของการฝึกหัดการเรียนรู้ภาษา

ควมเหตุที่การเรียนรู้ภาษาเป็นวิชาทักษะ ซึ่งลักษณะความสำคัญของวิชาทักษะนี้อยู่ที่การทำแบบฝึกและการทำกิจกรรมซ้ำ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้

กมล คิชฌกูฏ (กมล คิชฌกูฏ 2509 : 14 - 17) กล่าวว่า หัวใจของการสอนทักษะอยู่ที่การฝึก การฝึกอย่างถูกวิธีเท่านั้นจะทำให้เกิดความชำนาญและคล่องว่องไวและทำได้โดยอัตโนมัติ

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

บาเน็ต และคนอื่น ๆ (Barnett and others. 1969 : 11) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกว่า "แบบฝึกที่ดีควรมีข้อเสนอแนะการใช้ ควรให้มีตัวเลือกทั้งแบบตอบจำกัดและแบบตอบเสรี คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมาเป็นข้อความ หรือเป็นแบบฝึก

ไม่ควรยาวเกินไป และยากแก่การเข้าใจ ถ้าต้องการให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แบบฝึกหัดนั้นควรมีหลายรูปแบบ และให้ความหมายแก่ผู้ทำ"

นิตยา จุฬิโยธี (นิตยา จุฬิโยธี 2520 : 1) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดีคือ

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายให้แสดงความสามารถ

ศศิธร สุทธิแพทย์ (ศศิธร สุทธิแพทย์ 2517 : 72) ได้ทดลองและรวบรวมลักษณะที่ดีของแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาง่าย
3. ให้ความหมายข้อชี้วัด
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาค้นคว้าเองได้

หลักการสร้างแบบฝึก

กอ สวัสดิพิพาณิชย์ (กอ สวัสดิพิพาณิชย์ 2524 : 18) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ต้องเตรียมแบบฝึกหัดอย่างรอบคอบว่าต้องใช้แบบฝึกทักษะแบบไหน ใช้อย่างไร และต้องพิจารณาค้นคว้าแบบฝึกทักษะนั้นไปช่วยให้เกิดทักษะนั้น ๆ ใ้ได้อย่างไร
2. ให้ฝึกหัดแบบฝึกทักษะสั้น ๆ แต่หลายหน เพื่อฝึกทักษะอันเดียวกันจนเกิดความแม่นยำแบบฝึกทักษะควรมีหลายแบบ เด็กจะได้ไม่เบื่อ

3. ใช้แบบฝึกในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
4. การประเมินผลระหว่างฝึกหัดนั้นต้องประเมินว่าเกิดเกิดความชำนาญในทักษะเพียงใด ถ้าเราไม่ประเมินผลเราจะไม่มีโอกาสฝึกแก้ไขให้เกิดทักษะที่ต้องการได้
5. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือการให้ผู้เรียนรู้ผลการทำงานของตนอย่างรวดเร็วจะเป็นการสร้างควมพอใจแก่ผู้เรียน

จากหลักการสร้างแบบฝึก และลักษณะของแบบฝึกที่ดีที่มีผู้แนะนำไว้ จะเห็นได้ว่าหลักจิตวิทยาเป็นส่วนสำคัญที่ของคำนึงถึง ดังนั้นในการสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟังนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาของ พรณี ชูทัย (พรณี ชูทัย 2522 : 142, 193) มาประกอบคือ

1. ความใกล้ชิด (Contiguition) การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน
2. แบบฝึกหัด (Practice) คือการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ การฟังเป็นวิชาทักษะจึงต้องให้มีการฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อช่วยให้มีทักษะทางการฟังเพิ่มขึ้น
3. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือการให้ผู้เรียนทราบผลการทำงานของตนได้แก่ การเลือกคำตอบให้นักเรียนได้ทราบผลการทำงานโดยรวดเร็ว นอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้ทราบว่าผลการทำงานของตนเป็นอย่างไรแล้วยังเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย
4. การจูงใจ (Motivation) ได้แก่ การเรียงแบบฝึกจากง่ายและสั้นไปสู่แบบฝึกที่ยากและยาวขึ้น ทั้งนี้เนื้อเรื่องที่นำมาสร้างแบบฝึกก็มีหลากหลายและหลายรูปแบบ และการบันทึกเสียงก็ทำอย่างสมบูรณ์แบบมีการใช้เทคนิคการอัดเสียงแบบละครวิทยุ ส่วนการอ่านแบบฝึกของครูก็สมบทบาท มีลีลา และน้ำเสียงน่าสนใจเช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศศิธร ชันติธรางกูร (ศศิธร ชันติธรางกูร 2520 : 37 - 38) ได้วิเคราะห์พัฒนาการของความสามารถในการฟังปรากฏผลว่าความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 และ 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพัฒนาการของความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับชั้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเท่ากันในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีอัตราการเพิ่มขึ้นน้อยลงความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุก ๆ ระดับชั้นมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ (พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ 2523 : 53) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะ การฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยการสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้และทักษะแตกต่างไปจากเดิมในทางที่ดีขึ้น

ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ 2525 : 32 - 33) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาล อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าหลังการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สุจิตรา ศรีนวล (สุจิตรา ศรีนวล 2526 : 34) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ การฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนโรงเรียนวัดเกษมสุริยัมมาจ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพ

ของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

นที นิยม (นที นิยม 2527 : 46 - 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาลักษณะการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทย ทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

ในปี 1969 รีฟส์ (Reeves. 1969 : 4196-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 จำนวน 247 คน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการฟังกับการอ่าน โดยเด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง ปานกลาง และต่ำ จะมีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ไปด้วย และยังพบว่านักเรียนที่ทำแบบทดสอบการฟัง โดยอ่านคำตอบและเลือกตอบไปด้วยหาคะแนนจากแบบทดสอบได้ดีกว่านักเรียนที่ฟังอย่างเดียว

คอลล์ (Call. 1975 : 7179-A) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5, 6 7 และ ม.ค.1 จำนวน 886 คน ใช้แบบทดสอบมาตรฐานวัดความเข้าใจในการอ่าน แล้วคัดเลือกที่สอบอ่านได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยจำนวน 240 คน ระดับชั้นละ 60 คน เป็นหญิง 30 ชาย 30 ทดสอบความเข้าใจในการฟังประเภทจับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดบอกความหมายของคำศัพท์ และสรุปความ ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่นักเรียนชายมีความเข้าใจในการฟังดีกว่านักเรียนหญิง และเมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจใน

การฟังของนักเรียนในระหว่างระดับชั้น ปรากฏว่า ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้น ประถมปีที่ 5 กับชั้นประถมปีที่ 6 แตกต่างกันน้อย ส่วนความเข้าใจในการฟังของนักเรียน ชั้นประถมปีที่ 6 กับชั้นประถมปีที่ 7 แตกต่างกันมาก และไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 7 กับนักเรียนชั้น ม.ศ.1

บาร์คเกอร์ (Barker. 1978 : 4565) ได้ทำการศึกษาลงการ สอนทั้งที่มีตัว กะ เน้นทดสอบการฟังโดยได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 185 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 176 โดยแบ่งนักเรียนทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีการสอนฟังโดยตรง กลุ่มที่ 2 สอนการฟังโดยผสมปนเปกับการสอนทักษะ อื่น ๆ กลุ่มสุดท้ายไม่มีการสอนฟังเลย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนฟังโดยตรง และโดยทางอ้อมจะได้คะแนนทดสอบการฟังสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนฟังอย่างมีนัยสำคัญ

จากความสำคัญของการฟัง ความจำเป็นในการฝึกทักษะการฟัง และความจำเป็น ในการสอนทักษะฟัง รวมทั้งปัญหาหลายประการของการฟังของครู เพราะขาดอุปกรณ์การสอนฟัง ขาดเครื่องมือในการช่วยสอน และขาดวิธีการสอนที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะหา วิธีสอนทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพโดยสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟังเพื่อเป็นเครื่องมือ สำหรับครูใช้ประกอบการสอนทักษะการฟัง และเพื่อให้เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนในการที่จะนำ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยฟังแบบ ฝึกจากแถบบันทึกเสียง กับจากการอ่านของครูแตกต่างกัน
2. พัฒนาการทางการฟังของนักเรียนทั้งสองกลุ่มหลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการ ทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 54 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยใช้วิธีจับฉลากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มา 2 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 14 ห้องเรียน ให้สอบข้อสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทย แล้วจับคู่นักเรียน โดยใช้คะแนนจากการสอบเป็นเกณฑ์ในการจับคู่ เหลือนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 54 คน จากนั้นจึงสุ่มอีกครั้งหนึ่งโดยการจับฉลาก เพื่อแยกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 27 คน และกลุ่มควบคุม 27 คน ในแต่ละกลุ่มมีนักเรียนชายและหญิงคละกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

ตอบ
เรฟิง ใจวัดความ

1. แบบฝึกการฟัง เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกความเข้าใจในการฟังเนื้อเรื่อง ของแบบฝึกได้มาจากสื่อมวลชนประเภทสิ่งตีพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร บทกวี บทกวี นิทาน นิยาย บทเพลง ฯลฯ ใช้หลักในการคัดเลือกเรื่องโดยพิจารณาให้ เหมาะกับความสนใจของเด็กในระดับวัยรุ่นตอนต้น (11 - 14 ปี) ตามทฤษฎีของโรเบิร์ต (Robert. 1976 : 21 - 30) และจากการสำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 เรื่องที่ได้ รับการคัดเลือกแล้วนำมาสร้างคำถามปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกท้ายแบบฝึกแบบฝึกละ 3 - 6 ข้อ จำนวน 10 แบบฝึก ซึ่งเป็นการฝึกจับใจความสำคัญ คือความ แปลความ ขยายความ และแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น นำแบบฝึกที่สร้างเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเพื่อหาความเที่ยงตรง แล้วจึงนำไปจัดลง แผ่นบันทึกเสียง เพื่อความถูกต้องและชัดเจนในการทดลอง จากนั้นนำแบบฝึกทั้งหมดไปทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพ 2 ครั้ง โดยครั้งแรกนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระราชราษฎร์อุปถัมภ์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน แล้วนำมา ปรับปรุงแก้ไข เช่น แก้ไขคำสั่งให้ชัดเจนขึ้น แก้ไขคำถามบางข้อให้ชัดเจนขึ้น เปลี่ยนตัว เลือกบางตัวที่นักเรียนไม่เข้าใจ รวมทั้งปรับปรุงเสียงดนตรีประกอบการบันทึกเสียง ช่วง จังหวะหยุดของคำถามและตัวเลือกแต่ละข้อให้เหมาะสม การทดลองครั้งที่ 2 นำแบบฝึกที่ ปรับปรุงและบันทึกเสียงใหม่ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 คน ผลการ ทดลองปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจดี เวลาที่เหมาะสม นักเรียนสนใจมากเพราะใช้ เทคนิคการอัดเสียงแบบละครวิทยุมีท่วงทำนองเพลง หรือเสียงประกอบต่าง ๆ เหมือน สถานการณ์ในชีวิตจริงที่นักเรียนได้ยิน ให้ฟังแบบฝึกและคำถามท้ายแบบฝึกเพียงทีละข้อ ใช้เวลาประมาณ 3 - 5 นาที

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีวิธีการสร้างเหมือนแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ใช้วัดความ สามารถในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ

2.1 ใช้วัดความสามารถในการแปลความหมายของคำ ข้อความ ที่ความหมายข้อความ หรือประโยค และการอธิบายขยายความจากประโยค

2.2 ใช้วัดความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องหรือความคิดสำคัญของบุคคล

2.3 ใช้วัดความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น

ผู้วิจัยสร้างขึ้นครั้งแรก 60 ข้อ แล้วนำมาให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข เพื่อหาความเที่ยงตรง แล้วจึงนำไปทดลองแถบบันทึกเสียงเพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดตอบเกิน หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ และเปิดตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เทห์ ฟ่าน (Fan, 1952 : 1 - 32) เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า p อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้ 40 ข้อ แล้วนำไปทดลองแถบบันทึกเสียงเป็นครั้งที่ 2 เพื่อทดลองใช้อีกครั้งหนึ่งกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนประชารามบุรีอุภัย เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR - 20

3. แผนการสอน

3.1 ศึกษาหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ 2522 : 9 - 15)

3.2 ศึกษาเทคนิคการสอนฟัง จากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

3.3 ศึกษาการเขียนแผนการสอนจากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ

3.4 นำเนื้อเรื่องมาพิจารณาประกอบการเขียนแผนการสอน

3.5 นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประชารามบุรี-
คุปต์มภ์ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึกการฟังคัดเลือกรวบรวมประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น
หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร บทเพลง บทร้อยกรอง นิทาน นิยาย ฯลฯ ตัดทอนเป็น
เนื้อเรื่องสั้น ๆ หายแบบฝึกจะมีคำถามแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก แล้วนำแบบฝึกไปทดลอง
แถมบันทึกเสียง นำมาให้ให้นักเรียนฟัง

จุดประสงค์ทั่วไป

จากหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พุทธศักราช 2521 ราชวิชา น 203, พ 204
เพื่อให้ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญและแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นจากเรื่องที่มีผู้พูด
หรืออ่านให้ฟัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียน

1. สามารถแปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่ฟังได้
2. สามารถจับใจความสำคัญหรือความสำคัญของผู้อื่นได้
3. สามารถจำแนกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ

Randomized Control - Group Pre-test Post-test Design (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 152) ซึ่งมีลักษณะการทดลอง ดังนี้

Random assigned	Pre-test	Treatment	Post-test
R Experimental Group	O_{E_1}	X	O_{E_2}
R Control Group	O_{C_1}	-X	O_{C_2}

เมื่อ R คือ กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

Experimental Group คือ กลุ่มทดลอง

Control Group คือ กลุ่มควบคุม

O_{E_1} , O_{E_2} คือ ผลทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองตามลำดับ

O_{C_1} , O_{C_2} คือ ผลทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุมตามลำดับ

X คือ การสอนโดยแบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง

-X คือ การสอนโดยแบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู

และดำเนินการทดลองเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling โดยใช้วิธีจับฉลากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มา 2 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 14 ห้องเรียน ให้สอบข้อสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทยแล้วจับคู่นักเรียนโดยใช้คะแนนจากการสอบเป็นเกณฑ์ในการจับคู่ เหลือนักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 54 คน

จากนั้นจึงสุ่มอีกครั้งหนึ่ง โดยการจับฉลากเพื่อแยกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 27 คน และกลุ่มควบคุม 27 คน ในแต่ละกลุ่มมีนักเรียนชายและหญิงละครึ่ง

2. เมื่อถึงเวลาทำการทดลอง ครูแยกนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็น 2 ห้อง ในช่วง 10 นาทีแรกของชั่วโมงภาษาไทย โดยกลุ่มทดลองให้ฟังแบบฝึก และทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงโดยผู้วิจัยไม่ไ้คุมเครื่องบันทึกเสียงเองให้อาจารย์อื่นควบคุมแทน กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยอ่านแบบฝึกและแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกเอง แล้วนำนักเรียนทั้งสองกลุ่มมารวมเป็นห้องเดียว เพื่อเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการทักษะสัมพันธ์อีก 40 นาที โดยจะทดลองวันละ 1 คาบ (คาบละ 50 นาที) ทำเช่นนี้วนครบ 10 คาบ

3. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ให้ทำข้อสอบวัดความเข้าใจในการฟังทั้งหมด (Post-test) แล้วนำมาตรวจโดยใช้เกณฑ์ตอบถูกได้ 1 คะแนน ไม่ตอบ ตอบผิด หรือตอบเกินให้ 0 คะแนน

4. นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32)

2. การคำนวณหาความเชื่อมั่นของข้อสอบ โดยใช้สูตร KR - 20 (วิเชียร เกตุสิงห์ 2523 : 175 - 176)

$$KR-20 \quad r_{tt} = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[\frac{S_t^2 - \sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt}	แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ
n	แทน จำนวนข้อสอบทั้งหมดของแบบทดสอบ
p	แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก
q	แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิด ($q = 1 - p$)
Σpq	แทน ความแปรปรวนของคำถามแต่ละข้อ
s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3. การคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย (อังกฤษ สายยศ

2523 : 18)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
ΣX	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

4. การคำนวณหาค่าความแปรปรวนของคะแนน (อังกฤษ สายยศ 2523 : 36)

$$s^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2	แทน ความแปรปรวน
X	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

5. ทดสอบนัยสำคัญของค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มจาก
Post-test โดยใช้ t -test independent (บุศรี วงศ์รัตน์ 2523 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1)s_1^2 + (N_2 - 1)s_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
 $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 N_1 แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง
 N_2 แทน ขนาดของกลุ่มควบคุม
 s_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
 s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

(ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 96)

6. หาพัฒนาการทางการท่งของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทดสอบ
ค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร
 t -test แบบ Dependent (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

ΣD แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนหลังและก่อนการทดลอง

ΣD^2 แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างแต่ละตัวยกกำลังสอง

t แทน ค่าสถิติ t

df แทน ระดับความเป็นอิสระ (degrees of freedom)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วย
แบบฝึกความเข้าใจในการฟังภาษาไทยจากแถบบันทึกเสียง กับนักเรียนที่ได้รับการฝึก
ด้วยแบบฝึกความเข้าใจในการฟังภาษาไทยจากการอ่านของครู

4. เปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังภายในกลุ่มของนักเรียนกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

1. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการหาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแล้วมาใช้วัด พื้นฐานความเข้าใจในการฟัง ดังแสดงผลในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	S^2	N
กลุ่มทดลอง	26.037	14.499	27
กลุ่มควบคุม	25.666	14.615	27

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 1 ปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของ คะแนนเป็น 26.037 ความแปรปรวนเป็น 14.499 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนน เป็น 25.666 ความแปรปรวนเป็น 14.615

2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม

ตาราง 2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลอง	27	70	258	7.853**

$$t_{.01, 26} = 2.479$$

จากตาราง 2 แสดงว่า ความเข้าใจในการฟังของกลุ่มทดลองหลังการใช้
แบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกความเข้าใจ
ในการฟังจากแถบบันทึกเสียงจะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อ 2

ตาราง 3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มควบคุม	27	60	236	5.811**

$$t_{.01, 26} = 2.479$$

จากตาราง 3 แสดงว่า ความเข้าใจในการฟังของกลุ่มควบคุมหลังการใช้แบบฝึกการฟัง โดยวิธีอ่านของครูสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากการอ่านของครูจะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟัง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตาราง 4 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	27	26.037	14.499	0.357
กลุ่มควบคุม	27	25.666	14.615	

$$t_{.01, 52} = 2.410$$

จากตาราง 4 แสดงว่า ความเข้าใจในการฟังของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู มีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการทดลองโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และกลุ่มที่ใช้แบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง กับนักเรียนที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู แตกต่างกัน
2. พัฒนาการทางการฟังของนักเรียนทั้งสองกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 54 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 27 คน และกลุ่มควบคุม 27 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ซึ่งคัดเลือกเนื้อเรื่องมาจากสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ตัดตอนเป็นเรื่องสั้น ๆ ให้ฟังแล้วตอบคำถามท้ายแบบฝึก ซึ่งเป็นคำถามแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 10 แบบฝึก

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.3 แผนการสอน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนฟัง

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดพื้นฐานความเข้าใจในการฟัง (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปทดลองเพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้ว และจับคู่นักเรียนที่มีคะแนนเท่ากัน แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 27 คน โดยคณะนักเรียนชาย - หญิง

3.2 ดำเนินการทดลอง โดยแยกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียง และกลุ่มควบคุม ฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากการอ่านของครู แล้วทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึก จากนั้นจึงเข้าสู่กิจกรรมทักษะสัมพันธ์ โดยจะทดลองวันละ 1 คาบ (คาบละ 50 นาที) ทำเช่นนี้จนครบ 10 คาบ

3.3 เมื่อทดลองครบ 10 คาบแล้ว ผู้วิจัยจะวัดความเข้าใจในการฟัง โดยให้ทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง (Post-test) แล้วนำมาตรวจโดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ 1 คะแนน ไม่ตอบ ตอบผิด หรือตอบเกินให้ 0 คะแนน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

4.2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบนัยสำคัญของค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มจาก Post-test โดยใช้ t -test independent

4.3 เปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังภายในกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t -test dependent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และการอ่านของครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. พัฒนาการทางการฟังของนักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และการอ่านของครู มีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ความเข้าใจในการฟัง

ผลการทดลองปรากฏว่า ความเข้าใจในการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความเข้าใจในการฟังของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้ แบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 แต่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภา เวฬุวัน (ประภา เวฬุวัน 2516 : 61) ซึ่งได้ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการ เรียนวิชาความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอนในห้องเรียนโดยครูเจ้าของภาษากับการสอนในห้องปฏิบัติการ ทางภาษา โดยใช้เทปบันทึกเสียงครูเจ้าของภาษา โดยแบ่งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

การที่ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอาจจะเป็นเพราะว่า

1.1 เนื้อเรื่องที่นำมาสร้างแบบฝึกประกอบการสอนทั้งได้ผ่านการสำรวจให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กกระยะวัยรุ่นตอนต้น (11 - 14 ปี) ความหลอมนึงของโรเบิร์ต (Robert. 1967 : 21 - 30) และจากการสำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร และการคัดเลือกเนื้อเรื่องโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างถี่ จึงไม่ซับซ้อน ยากแก่การเข้าใจ ดังนั้นทั้งกลุ่มควบคุมที่ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู และกลุ่มทดลองที่ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง จึงสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ก็เท่า ๆ กัน อันเป็นเหตุให้ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

1.2 การบันทึกเทป โดยใช้เทคนิคการอัดเสียงแบบละครวิทยุ มีเสียงประกอบที่สมบูรณ์แบบ โดยใช้เสียงตัวละครชาย - หญิง และห้องบันทึกเสียงของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ทำให้ได้แถบบันทึกเสียงที่มีระบบเสียง และลีล่าน่าสนใจมาก และการอ่านแบบฝึกของครู ซึ่งผู้วิจัยทำการสอนกลุ่มควบคุมด้วยตนเองก็พยายามอ่านแบบละครวิทยุ มีการเน้นย้ำเสียงให้สมบทบาท น่าสนใจเช่นกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

1.3 การใช้แถบบันทึกเสียง ทำให้การสอนน่าสนใจและให้ผลดี เพราะการบันทึกเสียงมีการเตรียมไว้ล่วงหน้าได้ มีโอกาสแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องชัดเจน และยังช่วยผู้สอนที่มีปัญหาเรื่องการสอนออกเสียง สามารถให้ผู้อื่นบันทึกเสียงแทนได้ หรืออาจใช้แทนครูในบางโอกาสที่ครูไม่สามารถเข้าสอนได้ นอกจากนั้นเครื่องบันทึกเสียงเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาไม่สูง และตามโรงเรียนส่วนมากมีไว้ใช้แล้ว

2. พัฒนาการทางการฟัง

จากผลทดลองปรากฏว่า พัฒนาการทางการฟังของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม หลังจากทดลองใช้แบบฝึกความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

สถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากการอ่านของครู จะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ บุษรานุวงศ์ (พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ 2523 : 53) ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ 2525 : 32 - 33) สุจิตรา ศรีนวล (สุจิตรา ศรีนวล 2526 : 34) และเนที นิยม (เนที นิยม 2527 : 46 - 47) ที่กล่าวว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้างต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกทักษะความเข้าใจในการฟังโดยใช้แบบฝึกให้ผลดีกับนักเรียน กล่าวคือแบบฝึกช่วยพัฒนาทักษะความเข้าใจในการฟังของนักเรียนให้สูงขึ้น ดังนั้นควรมีการสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟังภาษาไทยเพื่อใช้สอนนักเรียนทุกระดับชั้น เพราะทักษะการฟังเป็นทักษะที่จำเป็นต้องปลูกฝังและฝึกฝน

1.2 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ควรร่วมมือกันสร้างแบบฝึกขึ้นใช้เองในโรงเรียนหรือแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อจะได้นำแบบฝึกไปใช้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพราะทักษะการฟังมีความสำคัญและจำเป็นในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับทักษะทางภาษาคำอื่น ๆ

1.3 ในการพัฒนาทักษะการฟังครั้งนี้ แม้จะใช้เวลาของทักษะสัมพันธ์ครั้งละ 10 นาที จำนวน 10 ครั้ง มิได้มีผลเสียต่อการพัฒนาทักษะอื่น ก็จะได้เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของทั้งสองกลุ่มว่าสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ทดลอง (ดูจากภาคผนวก จ) ที่เป็นดังนั้นก็เพราะเมื่อนักเรียนได้ฝึกฟังอย่างจริงจังและถูกต้อง ทำให้มีสมาธิในการฟัง

และเกิดความเข้าใจในการฟัง -เมื่อมีทักษะการฟังที่ดีขึ้นจึงช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาคำอื่น ๆ คือ พูด อ่าน และเขียนให้ดีขึ้นด้วย

1.4 การนำแบบฝึกการฟังไปใช้ ถ้าครูผู้สอนสามารถใช้แบบบันทึกเสียง จะทำให้การสอนน่าสนใจและให้ผลดี เพราะการบันทึกเสียงมีการเตรียมไว้ล่วงหน้า ได้ มีโอกาสแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องชัดเจน และยังช่วยผู้สอนที่มีปัญหาเรื่องการอ่านออกเสียง สามารถให้ผู้อื่นบันทึกเสียงแทนได้ หรืออาจใช้แทนครูในบางโอกาสที่ครูไม่สามารถเข้าสอนได้ นอกจากนั้นเครื่องบันทึกเสียง เป็นอุปกรณ์ที่มีราคาไม่สูงและตามโรงเรียนต่าง ๆ มักมีไว้ใช้แล้ว

1.5 การสอนทักษะการฟังไม่ควรจัดให้นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป จำนวนที่เหมาะสมคือประมาณ 25 - 30 คน เพื่อให้ นักเรียนมีสมาธิในการฟัง และครูดูแลได้ทั่วถึง

1.6 บรรยายภาค สภาพห้องเรียน รวมทั้งความพร้อมของนักเรียนเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการฝึกทักษะฟัง เพราะจะช่วยให้ได้ผลดี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการฟัง โดยมุ่งศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมขึ้น ระดับสติปัญญา ระดับชั้น อายุของผู้เรียน ความคิดสร้างสรรค์ ความคงทนในการเรียนรู้ การเสริมแรงและความสามารถในการแก้ปัญหา

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยใช้แบบฝึกหลายแบบ เช่น เป็นเรื่องราวสั้น ๆ บทสนทนา บทความ นิทาน ข่าว ฯลฯ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ ความเข้าใจในการฟังภาษาไทย โดยใช้เรื่องที่มีภาพประกอบ

2.4 ในการทำวิจัยทางการสอนภาษาไทย ถ้าต้องการศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะทักษะใดทักษะหนึ่งแล้ว ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เพราะถ้ามุ่งพัฒนาเพียงทักษะเดียวอาจจะทำให้ทักษะอื่นค่อยไป

2.5 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการฟังหรือความสนใจต่อวิชาภาษาไทยด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล คิชฌิมล กลวิธีการสอนวิชาทักษะ ศูนย์ศึกษา 13(1) : 14 - 17
- กิตยวดี บุญเชื้อ "กลุ่มทักษะภาษาไทย" หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
 สารมวชนจำกัด (แผนการพิมพ์) 2520, 294 หน้า
- ฉัตร บุนนาค สุวรรณี อุดมผล และวรรณี พุทธิเจริญทอง ศิลปการใช้ภาษาไทยใน
ชีวิตประจำวัน โรงพิมพ์เจริญผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2522, 304 หน้า
- ชวาล แพทย์กุล เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ ครูสภา 2520, 407 หน้า
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล
 ไทยวัฒนาพานิช 2520, 181 หน้า
- ชูศรี วงศ์รัตนะ สถิติเพื่อการวิจัย โรงพิมพ์เจริญผล 2525, 252 หน้า
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ภาษาไทยอนุสาวรีย์ประกอบหลักสูตรประถมศึกษา ชุดที่ 2 ประโยค
ประถมศึกษาตอนปลาย โรงพิมพ์ครูสภา 2515, โรงแฉาว
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ ภาษาไทยสำหรับครู จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2520
- ท. กล้วยไม้ ณ อยุธยา "ศิลป์ในการฟัง" วิทยาสาร 27 (15 พฤษภาคม 2519) :
 16 - 19
- ธิดา โมสิกรัตน์ การใช้ภาษาไทยหน่วยที่ 1 - 8 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 2527, 526 หน้า
- การใช้ภาษาไทยหน่วยที่ 4 โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526,
 524 หน้า
- บุญเลิศ สุกคิลก "การสื่อสารในสังคม" เอกสารการสอนชุดวิชามนุษยกับสังคม เล่ม 2
หน่วยที่ 11 กรุงเทพมหานคร สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 2524, 535 หน้า

ปนัดดา ไตรณรงค์ "การสนทนา" การสอนวิชาภาษาไทย กรุงเทพมหานคร

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2513, 218 หน้า

ประภาศรี ลีทอ่ำไพ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพฯ วัฒนาพานิช

2524, 391 หน้า

ผะอบ โปะะกฤษณะ ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง

และราชาศัพท์ พีระพัทธนา 2526, 234 หน้า

พรณี ชูทัย จิตวิทยาการเรียนการสอน วารุณีการพิมพ์ 2522, 266 หน้า

✓ พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 56 หน้า

อัครสำเนา

รัตนา สมานมิตร ข้อควรจำในการใช้ภาษาทางวิทยุกระจายเสียง หน้า 3

เอกสารการฝึกของโรงเรียนการประชาสัมพันธ์

รองรัตน์ อิศรภักดี วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยม ครูสภา 2506, 183 หน้า

รองรัตน์ อิศรภักดี และเพ็ญกุล กุสุมา ณ อุบลยา วิธีสอนภาษาไทย ครูสภา 2514

✓ ศศิธร ชันติธรางกูร พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่าน

ของนักเรียนระดับประถม ปริญญาานิพนธ์ กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2520, 71 หน้า อัครสำเนา

✓ ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทย

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาลที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้

แบบฝึก วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2525, 34 หน้า อัครสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ครูสภา 2521,

217 หน้า

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา เทคนิคการพูดและการฟัง ครูสภา 2515

สนิท ไกรสินธุ์ "การสอนทักษะการฟังในชั้นประถม" วิทยาสาร 24 (8 มิถุนายน

2526) : 48 - 49

- สนิท ตั้งทวี เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้และไม่ใช้บทเสริม
ทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคหาดวราคาม ปริญญาโท กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 161 หน้า อุดรธานี
- สวนิต ยมาภัย และภรณ์ อนุวัชรวิวงศ์ หลักการพูดขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร
ภาควิชาวาทยวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรมย์ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2523, 277 หน้า
- สุวรรณ เกรียงไกรเพชร "การอ่านและการฟังเพื่อจับใจความ" ศิลปะการใช้ภาษา
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ 2517
- สมถวิล วิเศษสมบัติ วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา อักษรบัณฑิต 2525, 326 หน้า
- อังคณา สายยศ การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม วิจัยและวิจัยผล พัฒนาศึกษา 2525,
165 หน้า
- วิธีวิจัยทางการศึกษา สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 265 หน้า
- อัญชลี ลีสุวรรณ "ธรรมชาติของการฟัง" เอกสารการนิเทศกรรมเสียงการพูดให้สัมฤทธิ์ผล
กรุงเทพมหานคร ภาควิชาวาทยวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524
- Call, Louis Thornton. "Defining Listening Levels of Comprehension
Based on Reading Levels Comprehension of Average Children in
grade 5, 6, 7 and 8," Dissertation Abstract International.
35(3) : 7179A, March, 1975.
- Duker, Sam. "Listening," Encyclopedia of Educational Research.
1969.
- Keltner, John W. Interpersonal Speech Communication : Elements
and Structures, Belmont, California, Wadsworth Publishing
Company, Inc., 1970.
- Kenedy, Larry D. Teaching the Elementary Language Arts. New York,
Harper & Row, 1971

- Miller, George A. Language and Communication. New York, McGraw-Hill, 1951.
- Nunt, Gary T. Public Speaking. Engkwood Cliffs, New Jersey Prentice-Hall, Inc., 1981.
- Oliver, Robert T. and Rupert L. Cartright. Effecheive Speech. New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1961.
- Reeves, Rechael Joanne. "A Study of the Relation between Listening Performance and Reading Performance of Sixth Grade Pupils as Measured by Certain Standardize Tests," Dissertation Abstractx International. 29(5) : 4196A, April, 1969.
- Robert, Carlisen G. Books and The Teen-age Reader. New York, 1967. 218 p.
- Sanover, Larry A. and Jack Mills. Oral Communication message and Response. 2nd.ed., Dubuque Iowa, W.M.C. Brown Company Publishers, 1968.
- Tutolo, Danial J. "A Cognitive Approach to Teaching Lisening," Language Arts. 54 (March, 1977) p. 265.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง
2. แบบทดสอบความเข้าใจในการฟัง

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : "บางคนฉลองปีใหม่ด้วยการกินเหล้าให้เมาวันปีใหม่คือวันที่มีอิสระในการกินเหล้า บางคนกินเข้าไปมากเกินไปจนสะเียงงกออกมาจากรถเก๋งมาอาเจียน บางคนออกจากร้านอาหารมาก็เียงงกอาเจียนหน้าร้าน นับเป็นภาพที่ไม่น่าดู"

ปีใหม่ที่เราหมากลางถนนจะชอบคนประเภทนี้ เพราะเท่ากับได้ถือโอกาสกินอาหารที่คนเมาคายทิ้ง โชคดีที่ปีหนึ่งมีวันขึ้นปีใหม่ครั้งเดียว ถ้ามีบ่อยหมากลางถนนคงพลอยคิดเหล้าไปด้วย"

คำถาม จงกากบาทกับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูก

1. หมากลางถนน หมายถึงอะไร ?

- ก. หมายถึงชอบวิ่งเล่นกลางถนน
- ข. หมายถึงอาศัยอยู่ริมถนน
- ค. หมายถึงเจ้าของมีบ้านริมถนน
- ง. หมายถึงไม่มีเจ้าของ

2. ทำไม ถ้ามีปีใหม่บ่อย ๆ หมากลางถนนจึงคิดเหล้า ?

- ก. เพราะได้กลิ่นเหล้าจากคนเมา
- ข. เพราะได้กินอาหารที่มีเหล้าปน
- ค. เพราะได้ดื่มเหล้ากับเจ้าของ
- ง. เพราะได้กินอาเจียนของคนเมา

3. เรื่องที่ไต่พิงที่เกินในคานใด ?

ก. เห็นภาพพจน์

ข. ให้คติเตือนใจ

ค. เฝียดลีลดังคม

ง. แนนนำดังสอน

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : “ไข่เป็นอาหารที่มีคุณค่ามาก เพราะมีธาตุอาหารต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ร่างกาย ไข่มีโปรตีนสูงมาก และโปรตีนเป็นอาหารที่จำเป็นสำหรับเด็กที่กำลังเจริญเติบโต คุณค่าทางอาหารของไข่ขาว และไข่แดงแตกต่างกัน ไข่แดงมีโปรตีน ไขมัน และเกลือแร่ที่จำเป็นแก่ร่างกายเช่น เหล็ก แคลเซียม และวิตามินเอ วิตามินดี วิตามินบี พอสสมควร ไข่ขาวมีโปรตีนเท่าไข่แดง มีไขมันน้อยกว่าแต่มีวิตามินบี 2 และกำมะถันมาก คุณค่าทางอาหารของไข่ดีเกือบเท่านม เพียงแต่มีแคลเซียมน้อยกว่านมเท่านั้น

การกินไข่ควรกินที่ปรุงสุกแล้ว ไม่ควรกินไข่ดิบ ๆ เพราะไข่ดิบย่อยยาก และอาจมีเชื้อโรคปนอยู่”

คำถาม จงกากบาททับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูก

1. คุณค่าทางอาหาร หมายถึงอะไร

- ก. ราคา
- ข. ประโยชน์
- ค. ความสำคัญ
- ง. ความจำเป็น

2. ข้อใดเป็นความจริง

- ก. นมมีไขมันมากกว่าไข่
- ข. นมมีโปรตีนมากกว่าไข่
- ค. นมมีแคลเซียมมากกว่าไข่
- ง. นมมีวิตามินเอน้อยกว่าไข่

3. ถ้าเราไม่กินไข่ เราจะกินอะไรที่ให้คุณค่าทางอาหารแทนได้

ก. ถั่ว

ข. คัส

ค. นม

ง. น้ำผลไม้

4. คนที่กระเพาะอาหารไม่ดี ย่อยอาหารไม่ค่อยได้ ควรกินอาหารไขมันประเภทใด

ก. ไขมัน

ข. ไขมัน

ค. ไขมันจากมะพร้าว

ง. ไขมัน

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 3

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังร้อยกรองต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

ชาย : "ป่าเมืองไทยใกล้เป็นป่าช้าแล้วครับ !

พวกผมกับการถูกปีนจับหนีแสน

ทั้งคักลามาพันกันหัวแดน

มันน่าแค้นที่เกิดมาในป่าไทย"

คำถาม จงกากบาทหาคำอธิบายข้อความที่ถูกต้องที่สุด

1. "พวกผม" ในที่นี้หมายถึงใคร ?

ก. คนป่า

ข. คนไทย

ค. สัตว์ป่า

ง. แร้ง

2. ป่าช้า ในบทร้อยกรองนี้จะหมายถึงสถานที่อย่างไร ?

ก. สถานที่ฝังศพ

ข. สถานที่รกร้างว่างเปล่า

ค. สถานที่หวงห้าม

ง. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

3. จากเรื่องนี้ใครเป็นผู้ทำลาย ?

ก. สัตว์ป่า

ข. คนป่า

ค. มนุษย์

ง. คนไทย

4. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร ?
- ก. เรียกร้องให้เห็นใจ
 - ข. เรียกร้องให้หยุดทำลาย
 - ค. เรียกร้องให้คุ้มครอง
 - ง. เรียกร้องให้อนุรักษ์ธรรมชาติ
5. นักเรียนควรมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อได้ฟังบทร้อยกรองนี้
- ก. พอใจ
 - ข. กังวลใจ
 - ค. แค้นใจ
 - ง. เศร้าใจ

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 4

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังเรื่องต่อไปนี้อย่างตั้งใจ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พุด : "ชายคนหนึ่งนั่งกินอาหารในร้านแห่งหนึ่ง เขาเหลือบไปเห็นแมวดมโชตัวหนึ่ง กำลังกินอาหารในจานทองคำเก่า ๆ เขาคิดว่าจานใบนั้นถ้านำไปขายจะได้ราคาดี จึงซื้อแมวในราคาหนึ่งพันบาท เจ้าของร้านรีบตกลงทันที เมื่อจ่ายเงินเรียบร้อยแล้ว เขากล่าวว่า

ชายหนุ่ม : "เดี๋ยวแก่ขายแมวให้ผมแล้ว ควรจะให้จานผมเสียด้วย ผมจะได้นำไปใส่อาหารให้แมว"

เจ้าของร้านตอบว่า

แก่แก่ : "ผมให้ไม้ไผ่ห่อหุ้มครับ ก็เพราะจานใบนี้แหละที่ทำให้ผมขายแมวได้ราคาแพง มาหลายสิบตัวแล้ว"

คำถาม จงกากบาทหับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูก

1. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร ?
 - ก. เสียรู้
 - ข. เสียหน้า
 - ค. เสียเวลา
 - ง. เสียโอกาส
2. เรื่องนี้มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 - ก. โลกมากลางหาย
 - ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ค. ทำคุณบูชาโทษ ไปรคสัตว์ได้บาป
 - ง. เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย

3. ข้อใดน่าจะตรงกับความรู้สึกของชายผู้ซื้อแมว
 - ก. คบใจ
 - ข. เสียใจ
 - ค. เจ็บใจ
 - ง. เศร้าใจ
4. การกระทำของเจ้าของร้าน เปรียบได้กับสำนวนใด ?
 - ก. ที่สูงทางหาง
 - ข. หมาหยอกไก่
 - ค. ชุบยอดปลา
 - ง. ยอมแมวขาย
5. เจ้าของร้านในเรื่องนี้ กระทำผิดกฎหมายบ้านเมืองหรือไม่ ?
 - ก. ผิด เพราะมีเจตนาหลอกลวงผู้ซื้อ
 - ข. ผิด เพราะนำของไม่ดีมาขายในราคาแพง
 - ค. ไม่ผิด เพราะพ่อค้าย่อมหวังผลกำไรจากการค้า
 - ง. ไม่ผิด เพราะผู้ซื้อเสนอราคาให้เอง

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 5

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังเรื่องต่อไปนี้อย่างตั้งใจ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : "สำหรับคนวัย 90 ปีแบบนี้ เราเห็นส่วนใหญ่จะทำอะไรไม่ไหว ต้องนั่ง ๆ นอน ๆ รอให้ลูกหลานปรนนิบัติ ป้อนข้าว ป้อนน้ำ เช็ดเนื้อ เช็ดตัวให้ แต่คุณตาคุณเ็นเห็นได้ปรอ เราทราบจากลูกสาวคุณตาว่า คุณตาเคยเดินจากถนนตามเลนไปสนามหลวงมาแล้ว ยามว่างคุณตาจะออกจากบ้านไปพบปะเยี่ยมเยียนตามบ้านญาติเสมอ ๆ นอกจากสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เพราะทานอาหารมีประโยชน์ เช่น นมถั่วเหลือง น้ำมะละกอปั่น ผลไม้ต่าง ๆ และออกกำลังกายในตอนเช้าด้วยการกวาดบ้าน รดน้ำต้นไม้แล้ว คุณตายังคำนึงถึงสุขภาพจิตด้วย ท่านจะฝึกนั่งสมาธิ ตอนหลังตื่นนอนประมาณตี 4 ทุกวัน ทำให้คุณตาเป็นคนอารมณ์ดี เยือกเย็น ไม่โกรธใครง่าย ๆ จึงอยู่ร่วมกับครอบครัวที่มีบุคคลต่างวัยได้อย่างมีความสุข"

คำถาม จงกากบาทห้ตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกที่สุด

1. จากเรื่องที่ได้อ่านสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เพราะเหตุใดเป็นสำคัญ ?
 - ก. อาหารและการออกกำลังกาย
 - ข. อาหารและกำลังใจ
 - ค. ออกกำลังกายและมีกำลังใจ
 - ง. อาหารและการพักผ่อนหย่อนใจ
2. การมีอารมณ์ดีเกี่ยวข้องกับสิ่งใด ?
 - ก. ร่างกายสมบูรณ์
 - ข. สุขภาพแข็งแรง
 - ค. สุขภาพจิตดี
 - ง. จิตใจอ่อนไหว

3. สุขภาพจิตดี อาจทำได้โดยวิธีใด ?
 - ก. ทานอาหารมีประโยชน์
 - ข. ออกกำลังกายทุกวัน
 - ค. นอนหลับสบาย
 - ง. พักผ่อนเพียงพอ
4. เรื่องนี้เราควรยกย่องคุณท่านอย่างไร ?
 - ก. คนแก่อายุยืน
 - ข. คนชราที่แข็งแรง
 - ค. ผู้เฒ่าที่เข้มแข็ง
 - ง. ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดี
5. เรื่องนี้ให้แง่คิดอะไรแก่เรา ?
 - ก. คุณค่าของการทานอาหารมีประโยชน์
 - ข. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย
 - ค. ประโยชน์ของการพักผ่อนหย่อนใจ
 - ง. ผลพลอยได้จากการรักษาสุขภาพกายและจิต

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังเรื่องนี้อย่างตั้งใจ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : "เดือนนี้เป็นเดือนที่ครอบครัวตั้งแต่วินัยชนชั้นกลางลงไป ที่มีลูกอยู่ในวัยเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรียนอยู่ในระดับใดก็ตาม พ่อแม่จะต้องเตรียมเงินไว้ให้ลูกสำหรับจ่ายค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงโรงเรียน ค่าหนังสือ ค่าเครื่องแบบนักเรียน รองเท้าถุงเท้า ถ้าขาดหรือคับจนใส่ไม่ได้ ค่าใช้จ่ายมากมาย ครอบครัวที่มีลูกเกินกว่าสองคนขึ้นไป จะลำบากเป็นทวีคูณ ทำให้ธุรกิจของสถานชนานุเคราะห์ของรัฐบาล และโรงรับจำนำของเอกชนเฟื่องฟู ในระยะต้นปีการศึกษาของทุกปี แต่ ... พ่อแม่หันมาคิดว่าเครียด น้ำตาตกในองหัวอก ถ้าเป็นโรงเรียนรัฐบาลก็หนักใจน้อยกว่าโรงเรียนเอกชน แต่ก็ยังคงเป็นภาระที่หนักอึ้งหนักใจพ่อแม่ สำหรับครอบครัวส่วนใหญ่แน่นอน"

คำถาม จงกากบาทพิศตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. สถานชนานุเคราะห์หมายถึงอะไร ?
 - ก. โรงเรียนรัฐบาล
 - ข. โรงเรียนเอกชน
 - ค. โรงรับจำนำ
 - ง. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
2. ธุรกิจที่เฟื่องฟูในระยะต้นปีการศึกษาคืออะไร ?
 - ก. การค้าขาย
 - ข. การฝาก - ถอนเงิน
 - ค. การกู้ยืมเงิน
 - ง. การจำนำของ

3. ข้อความใดที่แสดงให้เห็นภาพพจน์ชัดเจนนที่สุด
 - ก. หน้าคำคร่ำครีดยด
 - ข. น้ำตาตกใน
 - ค. น้ำตานองหัวอก
 - ง. หนักอกหนักใจ
4. ภาระของพ่อแม่จากเรื่องที่ได้ฟังคืออะไร ?
 - ก. การดูแลเลี้ยงดูบุตร
 - ข. การแนะนำสั่งสอนบุตร
 - ค. การให้การศึกษาแก่บุตร
 - ง. การชี้แนะแนวทางแก่บุตร
5. เมื่อนักเรียนได้ฟังเรื่องนี้แล้ว ควรปฏิบัติตนอย่างไร ?
 - ก. ระลึกถึงพระคุณของพ่อแม่
 - ข. ตลอดจนความยากลำบาก
 - ค. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
 - ง. พยายามหาเลี้ยงพ่อแม่

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 7

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : "สุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งเดินทางมาพบบ่อน้ำ ด้วยความกระหายจึงไม่ทันระวังตัว พลัดตกลงไปในบ่อ แล้วไม่สามารถปีนขึ้นมาได้"

ขณะนั้นมีแพะตัวหนึ่งเดินผ่านมา สุนัขจิ้งจอกจึงคิดอุบายลวงแพะว่า "แพะจ๋า น้ำในบ่อนี้ทั้งเย็นทั้งสะอาดน่าดื่มจริง ๆ ลงมาซิจะ" แพะได้ยินดังนั้นก็กระโดดลงไป เมื่อดื่มน้ำอิ่มแล้ว สุนัขจิ้งจอกจึงพูดกับแพะว่า "เราจะขึ้นจากบ่อได้ถ้าเธอยื่นสองขา แล้วให้ฉันปีนขึ้นไปบนหัวของเธอ พอฉันขึ้นไปได้แล้ว ฉันก็จะช่วยเธอขึ้นบ้าง" แพะก็ทำตาม เมื่อสุนัขจิ้งจอกขึ้นไปได้แล้วก็ตะโกนลงไปได้ว่า "แพะจ๋า ถ้าเธอจะเข้าไปที่ใด เธอต้องรู้ตัวว่า จะออกมาได้อย่างไร อย่างฉันนี่ไง ... ฮีฮี ..."

คำถาม จงกากบาทกับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรก
 - ก. สุนัขจิ้งจอกเหยียบหัวแพะปีนขึ้นจากบ่อ
 - ข. แพะลงไปดื่มน้ำในบ่อกับสุนัขจิ้งจอก
 - ค. สุนัขจิ้งจอกคิดอุบายลวงแพะ
 - ง. สุนัขจิ้งจอกตกลงไปในบ่อ
2. บ่อนี้มีลักษณะอย่างไร
 - ก. ลึก
 - ข. ยาว
 - ค. แคบ
 - ง. กว้าง

3. "แพะจำ ถ้าเธอจะเข้าไปที่ใด เธอต้องรู้ตัวว่าจะออกมาได้อย่างไร อย่างนั้นนี่ไง ... อีอิ ..." เป็นคำพูดในลักษณะใด
- ก. เยาะเย้ย
 - ข. ดึงสอน
 - ค. ตักเตือน
 - ง. อธิบาย
4. เรื่องนี้จะจบลงในลักษณะใด
- ก. สุนัขจึงจอกช่วยแพะขึ้นจากบ่อ
 - ข. ลัคว์อื่นรีบมาช่วย เหลือแพะ
 - ค. แพะพยายามปีนขึ้นจากบ่อ
 - ง. แพะถูกทิ้งให้อยู่ในบ่อ

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 8

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : เรือลำหนึ่งบรรทุกผู้โดยสารเต็มเพียบ จะเข้าจอดที่ท่า พอก็มีเรืออีกลำหนึ่งแล่นสวนมา น้ำเป็นระลอก จึงทำให้เรือเอียงไปเอียงมา ผู้โดยสารบางคนว่ายน้ำไม่เป็นก็กลัวเรือล่ม จึงพากันลุกขึ้นเอะอะคว่ำความตกใจ

"นั่งลงครับทุกคน กรุณานั่งลง" นายท้ายเรือตะโกนบอกพลาง พยายามบังคับหางเสือเรือให้เป็นปกติ ถ้าทุกคนนั่งจตามที่นั่งของตน เรือก็จะทรงตัวได้ แต่ไม่มีใครเชื่อต่างพากันลุกขึ้นในคานขวามก กราบเรือหนักอยู่ข้างเคียว จึงเอียงลงทุกที ๆ ปริ้นน้ำจนในที่สุดเรือก็ล่ม คนที่ว่ายน้ำเป็นต่างจะเกียกตะกายเข้าหาฝั่ง ที่ว่ายน้ำไม่เป็นก็จมนหายไปเป็นทีน่าสมเพช เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเพราะอะไร ถ้าไม่ใช่ว่าความฉลาด ถ้าเราจะหัดบังคับจิตใจมิให้ขาดกลัว เราก็จะไม่ประสบเหตุร้ายที่แก้ไขไม่ได้

คำถาม

1. เรือลำนี้จะเป็นเรือชนิดใด
 - ก. เรือพาย
 - ข. เรือแจว
 - ค. เรือยนต์
 - ง. เรือหางยาว
2. เพราะเหตุใดผู้โดยสารจึงไม่เชื่อนายท้ายเรือ
 - ก. เพราะเขาอายุน้อย
 - ข. เพราะเขาพูดเสียงเบา
 - ค. เพราะเรือเอียงมาก
 - ง. เพราะผู้โดยสารตกใจมาก

3. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับเรือล่ม
 - ก. เรือบรรทุกคนมากเกินไป
 - ข. มีเรือแล่นสวนมา
 - ค. ผู้โดยสารตกใจเอะอะ
 - ง. ผู้โดยสารไม่เชื่อนายท้าย
4. สาเหตุใดที่ทำให้คนจมน้ำได้มากที่สุด
 - ก. เพราะเรือล่ม
 - ข. เพราะตกใจ
 - ค. เพราะวายน้ำไม่เป็น
 - ง. เพราะน้ำเชี่ยวมาก
5. เพราะเหตุใดจึงไม่มีคนช่วยคนตกน้ำ
 - ก. เพราะน้ำเชี่ยว
 - ข. เพราะทุกคนต่างตกใจ
 - ค. เพราะทุกคนต่างตกน้ำ
 - ง. เพราะทุกคนต่างวายน้ำไม่เป็น
6. ถ้าไม่ต้องการจมน้ำตาย ควรทำอย่างไร
 - ก. หักวายน้ำ
 - ข. ไม่เดินทางทางน้ำ
 - ค. นำชูชีพติดตัวไปด้วยเสมอ
 - ง. เชื่อฟังคำสั่งของนายท้ายเรือ

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 9

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังบทสนทนาต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

ชาย : เอ๊ะ ... ยังไม่เลิกหาบอีกหรือ โยมเอิบ

หญิงชรา : ยังเลิกไม่ได้เจ้าคะ ปากทองเล็ก ๆ ยังมีอีกหลายคน

ชาย : หาดานหรือ ?

หญิงชรา : ลูกเจ้าคะ

ชาย : เอ๊ะ ...

หญิงชรา : มิได้เจ้าคะท่าน เด็กที่พอแม่มันทิ้ง อีฉันสงสารเลยเก็บเอามาเลี้ยง

ชาย : ไม่นานอันนี้ อย่าทิ้งเสียนา โยมเอิบ

หญิงชรา : โอ๊ย ... จะเก็บมันเอาไว้ทำไม มันเป็นศัตรูตัวร้ายของอีฉัน มันทำให้มาคำน
เห็นคเหี้ยมมาตลอดชาติ หายไม่ไหวแล้ว ว่าจะเผาทิ้งมันเสีย

ชาย : อย่าไปเผามันทิ้ง โยมเก็บมันไว้ให้ดี เชื่อฉันเถิด

หญิงชรา : ทำไมเจ้าคะท่าน

ชาย : เก็บมันไว้ให้ลูก ๆ มันปิดทองใจละ เพื่อจะได้เตือนใจมัน ยามมันเป็นใหญ่
เป็นโตในภายหน้า มันจะได้ไม่ลืมคุณของสิ่งที่มีคุณนี้ ถึงจะร่ำรวยอย่างไรก็ตามเถิด

คำถาม จงกากบาทหับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. เรื่องนี้เป็นการสนทนายระหว่างใครกับใคร ?

- ก. หญิงสาวกับชายชรา
- ข. หญิงรับใช้กับเจ้านาย
- ค. หญิงสาวกับพระสงฆ์
- ง. หญิงชรา กับพระสงฆ์

2. อาชีพของโยมเอิบคืออะไร ?
 - ก. แมงก
 - ข. รับจ้าง
 - ค. ชาวนา
 - ง. ช่างทำไม้คาน
3. "ศัตรูตัวร้าย" หมายความว่าอะไร ?
 - ก. ความลำบาก
 - ข. ความอดอยาก
 - ค. ความทุกข์ทรมาน
 - ง. ความเจ็บปวด
4. การปิดทองไม้คาน เกิดใจในเรื่องใด ?
 - ก. ฐานะของผู้มีพระคุณ
 - ข. ประสิทธิภาพของตนเอง
 - ค. การกระทำของตนเอง
 - ง. บุญคุณของผู้มีพระคุณ
5. จากบทสนทนานี้ ให้อธิบายไร่นักเรียน ?
 - ก. อนิจจังไม่เที่ยง
 - ข. ทุกข์เป็นของธรรมดา
 - ค. เป็นคนตองอคน
 - ง. เป็นคนตองรู้จักคุณคน

แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ที่ 10

คำสั่ง ให้นักเรียนตั้งใจฟังบทประพันธ์ต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามท้ายแบบฝึก

พูด : “ที่ไร่ก็ไร่ในที่ก็มีกินก็กินมี ที่ไหนจะพอดี คือคำถามประจำมา มีทุกชิ้นในเรือนกาย มีความตายในดวงตา น้ำนมแห่งมารดา ในสายเลือดยังเหือดหาย ทุกคำคือชีวิต ทุกชีวิตอันเรียงราย คือคนที่เกิดกาย มารวมถิ่นแผ่นดินเดียว ไร่นี้ไร่แพรวพรรณ เป็นไร่อันดีใครจะเปรียบ ขานี้ไร่เขาเปรียบ ที่ดินอวดประจักษ์กัน กินเอ๋ยโอ้กินนี้ ยังพอมีให้แบ่งปัน เฝียงเพื่อได้อิ่มวัน มิรู้อันตรายมี ชุบชีวิตและเหลืองเขียว คุ้งแห่งเขียวไม่มีคือ อย่างนี้มานานปี ที่ยากไร้นักไรมา แค้นองผู้หัวโหย เฝียงท่านไปรบ ความเมตตา น้อยหนึ่งจะกรุณา ทอชีวา... ทาคำคำ”

คำถาม จงกากบาทหับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. คำประพันธ์นี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดอย่างไร ?
 - ก. ต้องการ เสียดสีสังคม
 - ข. ต้องการ เรียกร้องขอความเป็นธรรม
 - ค. ต้องการช่วยเหลือเด็กยากไร้
 - ง. ต้องการสะท้อนให้เห็นสภาพของเด็กต่างจังหวัด
2. คำประพันธ์นี้นักเรียนคิดว่าดีแค่ไหนในแง่ใดมากที่สุด ?
 - ก. ลมพัด
 - ข. เเดนคำ
 - ค. แสงภาพพจน์
 - ง. มีคุณค่าด้านศีลธรรม

3. เมื่อฟังคำประพันธ์นั้นแล้ว ควรเกิดความรู้สึกอย่างไร ?
 - ก. เสียใจ
 - ข. แค้นใจ
 - ค. สลดหดหู่ใจ
 - ง. เห็นอกเห็นใจ
 4. "ที่ไรก็ไรสิ้น ที่มีก็กินก็เกินมี ที่ใดจะพอดี คือคำถามประจำนา" ข้อความนี้หมายถึงอะไร ?
 - ก. มีคนจนมากกว่าคนร่ำรวย
 - ข. มีคนร่ำรวยมากกว่าคนจน
 - ค. ไม่มีความพอเพียงในสังคม
 - ง. ความไม่พอดีกันในสังคม
 5. "ซุบซิบและเหลื่องเสียงวู กูแห่งเหียวไม่วู
ก. ต้นไม้ขาดน้ำ
 - ข. เด็กขาดอาหาร
 - ค. คนขาดอากาศหายใจ
 - ง. คนป่วยควยโรคเรื้อรัง
6. ตาคำคำ หมายถึงอะไร ?
 - ก. ลูกสัตว์เล็ก ๆ
 - ข. คนยากจน
 - ค. เด็กไร้เดียงสา
 - ง. เด็กขาดอาหาร

แบบทดสอบความเข้าใจในการฟังชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง แบบทดสอบความเข้าใจในการฟังเป็นแบบ 4 ตัวเลือก มี 40 ข้อ แบ่งเป็น 12 ตอน ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความและคำถาม โดยจะให้ฟัง 2 ครั้ง แล้วตอบคำถามโดยทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

คำสั่งตอนที่ 1 ให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

พูด : "เค็นระวังดี ๆ นะ อย่าเผลอเป็นอันขาด ... อ้าว คุชิ สะดุก่อนหินจนได้"

คำถาม

1. เหตุการณ์ที่น่าจะเกิดที่ไหนได้ น้อย ที่สุด
 - ก. ในป่า
 - ข. บนเขา
 - ค. กลางทุ่ง
 - ง. ชายหาด
2. "อย่าเผลอเป็นอันขาด" มีความหมายเหมือนข้อใด
 - ก. อย่าประมาท
 - ข. อย่าพลาดพลั้ง
 - ค. อย่าหลงลืม
 - ง. อย่าตกใจ
3. คำอุทานในข้อความนี้คือคำใด
 - ก. อ้าว
 - ข. คุชิ
 - ค. ระวัง
 - ง. อย่า...เป็นอันขาด

คำสั่งตอนที่ 2 ให้นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 8

พูด : "ปีใดเกิดอุทกภัย มักจะเกิดภาวะข้าวขาดแคลนแพง ราษฎรต้องประสบกับความทุกข์ยาก ความแร้นแค้นไปตาม ๆ กัน รัฐบาลพยายามจะช่วยก็ช่วยได้ไม่เต็มที่นัก"

4. ข้อความนี้จัดเป็นข้อความประเภทใด
 - ก. ขาว
 - ข. โอวาท
 - ค. สุนทรพจน์
 - ง. ปาฐกถา
5. ข้อความนี้เน้นเรื่องใด
 - ก. ภัยธรรมชาติ
 - ข. ภาวะทางเศรษฐกิจ
 - ค. การช่วยเหลือ
 - ง. ความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย
6. อุทกภัยหมายถึงภัยที่เกิดจากอะไร
 - ก. ไฟไหม้
 - ข. พายุกระหน่ำ
 - ค. น้ำท่วม
 - ง. ฝนตกหนัก
7. ข้อความที่ใดฟังมีความหมายคล้ายข้อใด
 - ก. ฝนตกไม่ทั่วฟ้า
 - ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ค. น้ำมาปลากินมค น้ำลดมคกินปลา
 - ง. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย

8. อะไรน่าจะเกิดเป็นอันดับสุดท้าย

- ก. ความผิดหวัง
- ข. ความยากจน
- ค. ความเสียหาย
- ง. ความโกลาหลเศร้า

คำสั่งตอนที่ 3 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9 - 11

พูด : "จู่ ๆ ไปรคอย่าให้เสียงของท่าน ทำลายสมาธิผู้อ่านหนังสือ"

คำถาม

9. สถานที่ดังกล่าวควรจะเป็นสภาพใด

- ก. เงียบสงบ
- ข. แคร้งแคว้ง
- ค. อึกที่กวนวายน
- ง. มีเสียงกระหึ่มเบา ๆ

10. ฟังข้อความนี้แล้วควรทำอย่างไร

- ก. หยดพูด
- ข. กล่าวคำขอโทษ
- ค. หยิบหนังสือมาอ่าน
- ง. ออกไปให้พ้นสถานที่นั้น

11. ข้อความนี้ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ชี้แจง
- ข. แนะนำ
- ค. สั่งสอน
- ง. ขอร้อง

คำสั่งตอนที่ 4 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 12 - 16

พูด : “ในรอบสัปดาห์นี้ สุขภาพของคุณไม่ค่อยปกติ อารมณ์ของคุณก็จะพลอยไม่ปกติตามร่างกายไปด้วย และมักจะแสดงออกทางวาจา การงานของคุณจึงต้องระงับค้าง โອษฐภัก การใช้สมองพลิกแพลง ในช่วงนี้จะช่วยผลักดันงานให้ก้าวหน้าได้ ทางด้านการเงินยังไม่เดือดร้อน อาจมีโชคดีทางค่านี้อยู่บ้าง แต่ต้องระมัดระวังมิตรสหายจะแยกคุณให้ห่างจากคนรัก การลงทุนค่อนข้างจะเสี่ยง โดยเฉพาะการรวมทุนกับผู้อื่นไว้กว่า และไม่ควรเชื่อชาวสื่อ

คำถาม

12. ในสัปดาห์นี้ “คุณ” จะมีอารมณ์อย่างไร

- ก. ดี
- ข. แย่
- ค. หงุดหงิด
- ง. อารมณ์ขึ้น

13. จะสังเกตลักษณะอารมณ์ได้จากอะไร

- ก. การพูด
- ข. การทำงาน
- ค. ทางสีหน้า
- ง. การกระทำ

14. คำว่า “โອษฐภัก” หมายถึงภัยที่เกิดจากอะไร

- ก. การพูด
- ข. ความคิด
- ค. การกระทำ
- ง. การแสดงออก

15. "คุณ" อาจมีความสำเร็จทางด้านใด

- ก. สุขภาพ
- ข. การคบมิตร
- ค. การเงิน
- ง. การรวมหุ้น

16. "คุณ" ต้องพึงสังวรณทางด้านใด

- ก. สุขภาพ
- ข. การคบมิตร
- ค. การเงิน
- ง. การรวมหุ้น

คำสั่งตอนที่ 5 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามข้อ 17 - 18

พูด : "เต็งอย่าเล่นสปรกสิจะ เดียวเลื้อผ้าเลอะเทอะหมก คุณจะไปไหนจะ เอรอด
ของเขาคืนมากอน น้องตองอย่าเอามือป้ายตาสิ เดียวเชื้อโรคเข้าตาแล้วตาเจ็บนะจะ
त्मนอนกับพี่น้องงั้นไมไ่ไหนจะเดียวเลื้อผ้าสปรก ลูกเตาเลิกวิ่งไคแล้วจะ เอา ทุกคน
นั่งให้เรียบร้อย แล้วฟังทางนี้ อีกสักครู่คุณพ่อคุณแม่จะมารับ แล้วอย่าลืมการบ้านนะจะ

คำถาม

17. ผู้พูดเป็นอะไร

- ก. พี่เลี้ยง
- ข. มารดา
- ค. ครู
- ง. แม่บ้าน

18. จากข้อความนี้ได้ฟังแสดงว่าผู้พูดมีลักษณะอย่างไร

- ก. เข้มแข็ง
- ข. จู้จี้
- ค. สุภาพ
- ง. ใจน้อย

คำสั่งตอนที่ 6 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 19 - 20

พูด : “ผมถือว่าการสอบไม่ใช่มาตรฐานเพื่อจะวัดความสามารถของบุคคล แต่เป็นเครื่องวัดโอกาสของผู้สอบในช่วงเวลานั้นเท่านั้นเอง ผมไม่เสียใจนักที่สอบพลาดไปหลายครั้งหลายครา ผมถือเสียว่า “เตะฝุ่น” เพราะสอบเข้าไม่ได้ ก็ยังดีกว่าเตะฝุ่นหลังจากได้ปริญญา”

คำถาม

19. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของเรื่องนี้

- ก. การสอบเข้าเรียนต่อไม่ได้ ไม่ใช่เรื่องที่น่าเสียใจ
- ข. การสอบไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถของบุคคล
- ค. การสอบเข้าเรียนต่อได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับโอกาสของผู้สอบเข้า
- ง. การสอบเข้าเรียนต่อมีความสำคัญน้อยกว่าการสอบบรรจุเข้าทำงาน

20. การสอบที่กล่าวถึงนี้ตรงกับ การสอบในข้อใด

- ก. สอบเลื่อนชั้น
- ข. สอบเข้าทำงาน
- ค. สอบเข้าเรียนต่อ
- ง. สอบวัดสมรรถภาพ

คำสั่งตอนที่ 7 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้เพื่อตอบคำถามข้อ 21 - 24

พูด : "จับปลาน้ำแห้งต้องรอบคอบ ภูเขาชอบลงมานอนกินปลาน้ำจืด ในปลักอย่างนี้แหละ มันชอบอยู่ เพราะน้ำแห้งปลามารวมกันในปลัก เจ้าภูก็เผลอลงมาอยู่กับปลา กลืนปลากินทีละตัว ๆ จนหมดปลักนั้นแหละ ชี้นลงไปจับสุมสี่สุมห้าไม่รอบคอบ เมื่อเราก็กินมันจับกัดทางเหยื่อ เคยมีเด็กเคยมาแล้วนะแก้ว เพราะภูในปลักน้ำแห้งอย่างนี้"

คำถาม

21. คำว่า "ปลัก" หมายถึงสถานที่อย่างไร
 - ก. ที่เป็นโคลนเลน
 - ข. แอ่งน้ำ
 - ค. บ่อเล็ก ๆ
 - ง. บึงน้ำแห้ง
22. เรื่องนี้ให้ความรู้อะไรแก่เรา
 - ก. วิธีจับปลาน้ำแห้ง
 - ข. สาเหตุที่เด็กถูกภูในปลักกัด
 - ค. อันตรายจากการจับปลาน้ำแห้ง
 - ง. ในปลักน้ำแห้งมีภูอาศัยอยู่กับปลา
23. ข้อความนี้เรียกว่าอะไร
 - ก. บทพรรณนา
 - ข. บทความ
 - ค. คำบรรยาย
 - ง. บทสนทนา

24. คำว่า "ลุ่มสี่ ลุ่มห้า" หมายถึงอะไร

- ก. ไม่นานากุหลัง
- ข. ทำอย่างรีบร้อน
- ค. ทำอย่างประมาท
- ง. ขาดความระวัง

คำสั่งตอนที่ 8 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25 - 28

พูด : พ่อแม่เลี้ยงดูมาอย่างมกไม่ให้โตไรไม่ให้ยอม ไม่อยากซักของให้ทองหมองใจ
เลยแม้แต่ครั้งเดียว หากลูกจะใคร่มีอะไรวังคำพูด หรือการกระทำของตน ซึ่งแม่จะไม่ได้
ตั้งใจก็ตามที่ ให้อยู่ในขอบเขตที่สั่งมา อย่าให้ทองกระทบกระเทือนใจท่านแม่แทนเลย ก็
จะได้อธิวว่าใดตอบแทนบุญคุณท่านแล้วในเบื้องตน

การตอบแทนต่อผู้มีพระคุณยอมใดชื่อว่า เป็นผู้เจริญแล้ว

การตอบแทนพระคุณพ่อแม่ซึ่งได้ฟูมฟักเลี้ยงดูดูมากด้วยความรัก และเมตตา

อย่างบริสุทธิ์ใจ จะเป็นผู้ที่ประเสริฐสักเพียงไหน

คำถาม

25. ข้อความที่ว่า "มกไม่ให้โต ไรไม่ให้ยอม" หมายความว่าพ่อแม่เลี้ยงดูมาอย่างไร

- ก. เลี้ยงด้วยความทนุถนอม
- ข. เลี้ยงด้วยความรักและตามใจ
- ค. ไม่ให้มีสิ่งใดมารบกวนเลย
- ง. ให้อยู่ใกล้ ๆ ไม่ให้คลาดสายตา

26. นักเรียนจะต้องทำอะไรจึงจะถือว่าเป็นผู้ประเสริฐ
- เลี้ยงดูพ่อแม่
 - อยู่ในโอวาทพ่อแม่
 - แบ่งเบารภาระในครอบครัว
 - หาของขวัญให้พ่อแม่ในโอกาสสำคัญ
27. ถ้าพ่อแม่มอบหมายให้ไปทำกิจธุระแทนท่าน แต่นักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ควรจะใช้คำพูดอย่างไร
- เดี๋ยว แล้วจะไปให้ครับ
 - ถ้าจะให้ไปต้องรอก่อนครับ
 - ยังไม่วาง วางก่อนแล้วจะไปครับ
 - ขอทำธุระเดี๋ยวเดี๋ยวครับ เสร็จแล้วจะไปทันที
28. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ฟังคืออะไร
- ผู้เจริญยอมมีเคราะห์วังคำพูด
 - รู้จักและทดแทนบุญคุณเป็นสิ่งประเสริฐ
 - ความรักที่บริสุทธิ์มีค่าเหนือสิ่งอื่นใด
 - นิคามาราคือพรหมของบุตร

คำสั่งตอนที่ 9 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29 - 32

พูด : “เชื่อหรือยัง อะไรทั้งหลายในโลก ก็ทดแทนความรักความอบอุ่นในครอบครัวที่สมบูรณ์ไม่ได้ ความสมบูรณ์ที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เพราะนั่นเป็นพื้นฐานของสังคมในครัวเรือน ถ้าพื้นฐานเริ่มแรกมั่นคง แข็งแรง ประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่นเป็นแกนกลาง คนที่จะสร้างสังคมและประเทศต่อไปก็พร้อมสมบูรณ์ทางจิตใจ”

คำถาม

29. รากฐานที่จะนำสังคมไปสู่สังคมที่สงบสุขคือข้อใด
- ความรักความอบอุ่น
 - ความพึงพร้อมสมบูรณ์ทางจิตใจ
 - ความรักความอบอุ่นในครอบครัว
 - ความรักเข้าใจระหว่างคนรัก
30. ข้อความที่ใดซึ่งแสดงว่าผู้พูดเป็นบุคคลอย่างไร
- มีการศึกษาดี
 - มีประสบการณ์มาก
 - มองโลกในแง่ดี
 - ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
31. จากข้อความนี้แสดงว่าผู้ฟังคำกล่าวนี้เป็นบุคคลอย่างไร
- คือคนไม่มีเหตุผล
 - ไม่เข้าใจชีวิตเพียงพอ
 - ไม่ยอมรับความเป็นจริง
 - เอาแต่ใจตนเอง
32. จากข้อความนี้แสดงว่าผู้พูดมีจุดประสงค์อะไร
- อธิบายความเป็นจริง
 - ชี้แจงเหตุผล
 - ชักชวนปลอบโยน
 - อบรมสั่งสอน

คำสั่งตอนที่ 10 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้ เพื่อตอบคำถามข้อ 33 - 36

พูด : "นอกจากภาพที่วาดได้สวยงามแล้ว ยังสะท้อนให้เราอยู่ในหลายสิ่งหลายอย่าง ที่ออกมาจากใจของผู้เขียนน้อยเหล่านั้นอย่างบริสุทธิ์ไร้เดียงสา แม้ว่าภาพบางภาพจะสะท้อนให้เห็นสื่อออกจะรุนแรงจนน่าตกใจ

ในทางจิตวิทยานั้น ภาพเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่นักจิตวิทยาใช้วิเคราะห์สภาพจิตใจของผู้เขียนที่เป็นคนไข้อย่างจิตใจได้ คนเรานั้นบางครั้งเก็บความรู้สึกบางอย่างเอาไว้ในจิตใจ จะไม่แสดงออกในทางพฤติกรรม เราจึงไม่ทราบเลยว่าเขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร จิตแพทย์อาจจะใช้การรักษาคำยววิธีให้คนไข้วาดรูปหลาย ๆ รูป แล้วนำมาวิเคราะห์ดู เป็นการหาสมมุติฐานของอาการป่วย เมื่อพบแล้วจะได้หาทางรักษากันต่อไป"

คำถาม

33. ใครคือผู้วาดภาพ

- ก. เด็ก
- ข. ผู้ป่วย
- ค. แพทย์
- ง. จิตแพทย์

34. ผู้เขียนน้อย เราสามารถเรียกเขาว่าเป็นอะไร

- ก. จิตแพทย์
- ข. ผู้ป่วย
- ค. จิตรกร
- ง. จิตรกรกรรม

35. ภาพวาดเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นการแสดงออกอย่างไร

- ก. ความเป็นศิลปิน
- ข. ความรุนแรง
- ค. ความรู้สึกจากใจ
- ง. ความหลงผิด

คำสั่งตอนที่ 11 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้เพื่อตอบคำถามข้อ 37 - 38

พูด : "ในบางประเทศเด็กส่วนใหญ่ที่ขาดพ่อแม่อาจจะเกิดจากสงคราม แต่สำหรับประเทศของเรานั้น เด็กที่ขาดพ่อแม่คงไม่ใช่เพราะเหตุนี้หรอก เพราะบ้านเมืองเราไม่ได้ทำสงครามกับใครจริง ๆ จัง ๆ นอกจากตามชายแดนก็มีบ้าง แต่ไม่รุนแรงเท่าไหนนัก เราเคยอ่านหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ ว่าเด็กแรกเกิดถูกทอดทิ้งตามกองขยะข้างถนน หรือในโรงพยาบาลก็มีไม่น้อย ..."

คำถาม

37. สาเหตุใหญ่ที่ทำให้เด็กต่างประเทศขาดพ่อแม่เพราะอะไร

- ก. เพราะพ่อแม่ขาดความรับผิดชอบ
- ข. เพราะเด็กหนีออกจากบ้าน
- ค. เพราะเด็กรักจะใช้ชีวิตอิสระเสรี
- ง. เพราะประเทศเกิดภาวะสู้รบกัน

38. เด็กขาดพ่อแม่ในประเทศไทย น่าจะเกิดจากอะไร

- ก. พ่อแม่ขาดความรับผิดชอบ
- ข. เพราะเด็กหนีออกจากบ้าน
- ค. เพราะเด็กรักจะใช้ชีวิตอิสระเสรี
- ง. เพราะประเทศเกิดภาวะสู้รบกัน

คำสั่งตอนที่ 12 ให้นักเรียนตั้งใจฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 39 - 40

"แม่จ๋า

แต่แม่ก็มีวิธีที่ดีไซ้

การเขียนที่มีบ้างนับครั้งถ้วน

แม่ระวังมิให้ลูกได้อาย

ถึงแม่จะตีคาตูกก็ได้

ค่าน้อยแม่ก็ไม่พูดหยาบคาย

เป็นเรื่องลวนลามจ้าน้ำหนักหลาย

กลัวกลับกลายเป็นค่านประจานตัว

กำพร้าพ่อกับแม่ที่รัก คอยพิทักษ์ทุกซอกทุกมุม
 อำนาจรักศักดิ์สิทธิ์กว่าฤทธิ์กลัว แม่พันธุ์หัวของลูกปลูกรักเอย"

คำถาม

39. ข้อความที่ว่า "หน้าคนประจักษ์ตัว" หมายความว่าอะไร
- การทำให้เกิดความซาซึน
 - แรงผลักดันให้ประจักษ์พ่อแม่
 - การทำให้ลูกมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อพ่อแม่
 - กล้าทำสิ่งไม่ถูกต้องโดยไม่ละอายใจ
40. ลูกที่มีแม่เข้าลักษณะเรื่องนี้จะเห็นได้แก่อย่างไร
- ไม่อายใคร
 - เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
 - ไม่พูดจาหยาบค้าย
 - รู้จัก รู้จักขอขวัก

ภาคผนวก ข

การหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก
ของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟัง

1. การหาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง

ตาราง 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย

ข้อที่	p	r	Δ	ข้อที่	p	r	Δ
1	.80	.26	9.7	16	.38	.26	14.3
2	.70	.25	10.9	17	.40	.31	14.1
3	.25	.38	15.7	18	.38	.42	14.2
4	.38	.50	14.3	19	.63	.31	11.7
5	.74	.29	10.4	20	.32	.21	14.9
6	.73	.40	10.6	21	.73	.40	10.6
7	.73	.32	7.6	22	.45	.45	13.5
8	.75	.40	10.2	23	.41	.24	13.9
9	.64	.43	11.6	24	.68	.41	11.1
10	.31	.29	15.0	25	.70	.43	10.9
11	.78	.37	10.0	26	.58	.41	12.2
12	.71	.31	10.8	27	.71	.31	10.8
13	.54	.47	12.6	28	.41	.44	13.9
14	.73	.25	10.5	29	.75	.28	10.4
15	.76	.48	10.2	30	.25	.34	15.6

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	p	r	Δ	ข้อที่	p	r	Δ
31	.66	.25	11.3	36	.60	.24	12.0
32	.80	.26	9.7	37	.59	.23	12.1
33	.78	.30	9.9	38	.72	.57	10.7
34	.40	.39	14.0	39	.38	.36	14.2
35	.75	.28	10.4	40	.77	.49	10.1

แบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น .72

ภาคผนวก ก

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการทดลอง
2. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลอง
3. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
หลังการทดลอง
4. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
5. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

1. คะแนนความเข้าใจในการพึงระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนการทดลอง

ตาราง 6 ความเข้าใจในการพึงระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง (X_1)	กลุ่มควบคุม (X_2)	คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	16	16	15	24	24
2	16	16	16	24	24
3	17	17	17	25	25
4	18	18	18	25	25
5	19	19	19	25	25
6	19	19	20	26	26
7	20	20	21	26	26
8	20	20	22	28	28
9	22	22	23	28	28
10	22	22	24	28	28
11	22	22	25	29	29
12	24	24	26	31	31
13	24	24	27	33	32
14	24	24			
				$\Sigma X_1 = 634$	$\Sigma X_2 = 633$
				$\bar{X}_1 = 23.481$	$\bar{X}_2 = 23.444$
				$S_1^2 = 19.490$	$S_2^2 = 18.795$
				$n_1 = 27$	$n_2 = 27$

2. คะแนนความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลัง

การทดลอง

ตาราง 7 คะแนนความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

คนที่	X_1	X_2	คนที่	X_1	X_2
1	19	19	15	28	24
2	17	18	16	28	23
3	19	23	17	27	27
4	24	25	18	26	27
5	23	22	19	28	28
6	23	22	20	29	27
7	25	25	21	27	28
8	22	23	22	28	32
9	25	23	23	28	29
10	26	24	24	29	30
11	27	22	25	29	30
12	25	24	26	33	31
13	29	29	27	33	33
14	26	25			
				$\Sigma X_1 = 703$	$\Sigma X_2 = 693$
				$\bar{X}_1 = 26.037$	$\bar{X}_2 = 25.667$
				$S_1^2 = 14.499$	$S_2^2 = 14.615$
				$n_1 = 27$	$n_2 = 27$

การหาค่า t-test independent ตามสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

$$= \frac{26.037 - 25.667}{\sqrt{\frac{26(14.499) + 26(14.615)}{52} (.074)}}$$

$$= \frac{.370}{\sqrt{\frac{376.961 + 379.998}{52} (.074)}}$$

$$= \frac{.370}{\sqrt{\frac{756.959}{52} (.074)}}$$

$$= \frac{.370}{\sqrt{14.557 \times .074}}$$

$$= \frac{.370}{\sqrt{1.077}}$$

$$= \frac{.370}{1.038}$$

$$= 0.357$$

$$t_{.01, 52} = 2.410$$

ผลการทดลองสรุปได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดย
ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงและกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู

3. คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการฟังของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนนความเข้าใจในการฟังของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่ม	ขนาดของ กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		ค่าเฉลี่ย	ความแปรปรวน	ค่าเฉลี่ย	ความแปรปรวน
ทดลอง	27	23.481	19.490	26.037	14.499
ควบคุม	27	23.444	18.794	25.666	14.615

4. พัฒนาการทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากคะแนน
Pre-test และ Post-test

ตาราง 9 แสดงข้อมูลสำหรับการคำนวณหาพัฒนาการทางการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม จากคะแนน Pre-test และ Post-test

คนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
1	16	19	16	19
2	16	17	16	18
3	17	19	17	23
4	18	24	18	25

ตาราง 9 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
5	19	23	19	22
6	19	23	19	22
7	20	25	20	25
8	20	22	20	23
9	22	25	22	23
10	22	26	22	24
11	22	27	22	22
12	24	25	24	24
13	24	29	24	29
14	24	26	24	25
15	24	28	24	24
16	24	28	24	23
17	25	27	25	27
18	25	26	25	27
19	25	28	25	28
20	26	29	26	27
21	26	27	26	28
22	27	28	27	32
23	28	28	28	29

ตาราง 9 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
24	28	29	28	30
25	29	29	29	30
26	31	33	31	31
27	33	33	32	33
	$\Sigma X_{11} = 634$	$\Sigma X_{12} = 703$	$\Sigma X_{21} = 633$	$\Sigma X_{22} = 693$

หมายเหตุ คะแนน Pre-test ใช้วิธีจับคู่กันเรียนที่มีคะแนนเท่ากัน เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5. คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนน Pre-test - Post-test ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของคะแนน Pre-test - Post-test ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
Pre-test		Post-test		Pre-test		Post-test	
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
23.481	19.490	26.037	14.499	23.444	18.795	25.667	14.615

การทดสอบผลของการทดลอง

ทดสอบนัยสำคัญของค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test independent (ทูลี วังศรีทันะ 2523 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

$$= \frac{0.370}{\sqrt{\frac{26(14.499) + 26(14.615)}{52} (.074)}}$$

$$= \frac{0.370}{\sqrt{\frac{376.961 + 379.998}{52} (.074)}}$$

$$= \frac{0.370}{\sqrt{\frac{756.959}{52} (.074)}}$$

$$= \frac{0.370}{\sqrt{14.557 \times .074}}$$

$$= \frac{0.370}{\sqrt{1.077}}$$

$$= \frac{0.370}{1.038}$$

$$= 0.357$$

$$t_{.01, 52} = 2.410$$

ผลการทดสอบสรุปได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันในระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงและกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู

6. พัฒนาการของการฟัง

6.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่ม

ทดลอง

ตาราง 11 แสดงค่าความแตกต่างและค่าความแตกต่างกำลังสองของกลุ่มทดลอง เป็นรายคน

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D ²	คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D ²
1	16	19	3	9	15	24	28	4	16
2	16	17	1	1	16	24	28	4	16
3	17	19	2	4	17	25	27	2	4
4	18	24	6	36	18	25	26	1	1
5	19	23	4	16	19	25	28	3	9
6	19	23	4	16	20	26	29	3	9
7	20	25	5	25	21	26	27	1	1
8	20	22	2	4	22	27	28	1	1
9	22	25	3	9	23	28	28	0	0
10	22	26	4	16	24	28	29	1	1
11	22	27	5	25	25	29	29	0	0
12	24	25	1	1	26	31	33	2	4
13	24	29	5	25	27	33	33	0	0
14	24	26	2	2					
					N = 27			$\Sigma D = 70$	$\Sigma D^2 = 258$

๑. การหาค่า t dependent ตามสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$t = \frac{70}{\sqrt{\frac{17(258) - (4900)}{26}}} = 7.853$$

ค่า $t_{.01, 26}$ จากตาราง = 2.479

ผลการทดสอบสรุปได้ว่า กลุ่มทดลองที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง
 ภายหลังการทดลองจะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น

6.2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มควบคุม

ตาราง 12 แสดงค่าความแตกต่างและค่าความแตกต่างกำลังสองของกลุ่มควบคุม
เป็นรายคน

คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D ²	คนที่	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	D	D ²
1	16	19	3	9	15	24	24	0	0
2	16	18	2	4	16	24	23	-1	1
3	17	23	6	36	17	25	27	2	4
4	18	25	7	49	18	25	27	2	4
5	19	22	3	9	19	25	28	3	9
6	19	22	3	9	20	26	27	1	1
7	20	25	5	25	21	26	28	2	4
8	20	23	3	9	22	27	32	5	25
9	22	23	1	1	23	28	29	1	1
10	22	24	2	4	24	28	30	2	4
11	22	22	0	0	25	29	30	1	1
12	24	24	0	0	26	31	31	0	0
13	24	29	5	25	27	32	33	1	1
14	24	25	1	1					
					N = 27			$\Sigma D = 60$	$\Sigma D^2 = 236$

๒. การหาค่า t dependent ตามสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$t = \frac{60}{\sqrt{\frac{27(236) - (3600)}{26}}} = 5.811$$

$t_{.01, 26}$ จากตาราง = 2.479

ผลการทดสอบสรุปได้ว่า กลุ่มควบคุมที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู
 ภายหลังการทดลองจะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น

ภาคผนวก ง :

- แผนการสอนทักษะการฟัง
- แผนการสอนทักษะสัมพันธ์

แผนการสอนคาบที่ 1

เวลา 50 นาที

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

การจับใจความสำคัญจากแบบฝึกการฟังที่ 1 และพระยาพิชัยดาบหัก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนขั้นนำ

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ห้อง
กลุ่มทดลอง ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และตอบคำถามท้ายแบบฝึก โดยฟังเพียงเที่ยวเดียว
กลุ่มควบคุม - ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู และตอบคำถามท้ายแบบฝึก โดยครูอ่านให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว
จากนั้นให้นักเรียนมารวมเป็นห้อง เดียวเพื่อช่วยกันเฉลยแบบฝึกท้ายแบบฝึก
2. ให้นักเรียนฟังเพลงต้นตระกูลไทยจากแถบบันทึกเสียงและร่วมกันร้องโดยดูจากแผนภูมิ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายความหมายของเนื้อเพลง
2. ครูให้นักเรียนอภิปรายแสดงความรู้สึก ความคิด เห็นเกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลง

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างวีรชน หรือบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งบอก
วีรกรรมด้วย

ขั้นสรุป

ให้คัดเนื้อเพลงสรรเสริญพระบารมีไทยส่งท้ายชั่วโมง

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการรวมกิจกรรม
2. ตรวจแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก
3. ฟังการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
4. ตรวจการคัดลายมือ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียงแบบฝึก
3. แถบบันทึกเสียงเพลงสรรเสริญพระบารมี
4. แบบฝึกการฟังที่ 1
5. แผนภูมิเพลงสรรเสริญพระบารมี

หมายเหตุ

ตัวอย่างแผนการสอนทักษะการฟังและทักษะสัมพันธ์นี้เป็นการแสดงลำดับขั้นการสอน
กระบวนการทักษะสัมพันธ์โดยมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการฟังในช่วง 10 นาทีแรก ในขั้นนำเข้าสู่
บทเรียนในแต่ละคาบจะใช้แบบฝึกครั้งละ 1 แบบฝึกตลอดทั้ง 10 คาบ ก็จะแยกแผนการสอน
ให้เห็นชัดเจนเป็น 2 แผน ในภาคผนวก ง นี้

แผนการสอนคาบที่ 1แบบฝึกการฟังที่ 1

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 1

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 หอง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองหองมารวมเป็นหองเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกหัด และการรวมอภิปรายซักถามในวงเฉลย

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 1

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

เพลงคนตระกูไทย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเทปเพลงคนตระกูไทยให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
2. ครูแสดงแผนภูมิเนื้อเพลง ให้นักเรียนร้อง พร้อมทั้งปรบมือให้เข้าจังหวะ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอภิปรายความหมายของเนื้อเพลง

2. ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความรู้สึก, ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของเนื้อเพลง
3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างวีรชนหรือบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งบอกวีรกรรมด้วย

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนคัดเนื้อเพลงต้นตระกูลไทยส่งท้ายชั่วโมง

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
2. พิจารณาการอภิปราย แสดงความคิดเห็น
3. ตรวจการคัดลายมือ

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. แผนภูมิเพลงต้นตระกูลไทย

แผนการสอนคาบที่ 2

แบบฝึกการฟังที่ 2

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ที่ความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 2

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ห้อง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองห้องมารวมเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกหัด และการรวมอภิปรายซักถามในวงเสวนา

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แอบบันทีกเสียง
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 2

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถบอกที่มาของเรื่อง ประวัติและผลงานของผู้แต่งได้

เนื้อหา

ที่มาของเรื่องและประวัติผู้แต่ง

เรื่อง "พระยาพิชัยดาบหัก" คัดมาจากหนังสือ มุคคละในประวัติศาสตร์ไทยและโบราณคดีไทย ซึ่งคุณหญิงศรีนาถ สุริยะ เป็นผู้เรียบเรียง คำว่า ดาบหัก เป็นสมญาที่ท่านได้รับเมื่อดาบของท่านหัก ในการต่อสู้กับทหารพม่าครั้งใดกล่าวไว้ในท้องเรื่องแล้ว พระยาพิชัยมีชื่ออยู่ในประวัติศาสตร์ไทย เนื่องจากเป็นนายทหารคนสำคัญที่ร่วมสู้รบกับพม่าตอนปลายกรุงศรีอยุธยา มาจนถึงสมัยพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกู้เอกราช

ในการอ่านเรื่องนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงชีวิตของวีรบุรุษไทย ที่มีคุณธรรมอันควรเป็นตัวอย่างหลายประการ เช่น ความกล้าหาญ ความกตัญญูกตเวที และจะได้สังเกตเห็นว่า

ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตนั้น นอกจากจะเป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดแล้ว จำต้องมีความอดทนต่อความยากลำบาก มีความอดสาหัสหมั่นเพียรในการหาความรู้หาวิชาใส่ตน ยิ่งเป็นวิชาที่ต้องใช้ฝีมือและกำลังกาย ก็ยิ่งต้องฝึกปรือให้แม่นยำแคลวคล่องอยู่เสมอจนใช้การได้จริง และหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อย ๆ คำกล่าวที่ว่า สิ่งสูงส่งใด ๆ จะได้มาโดยปราศจากความยากลำบากนั้นไม่มี จึงเป็นจริงอยู่ทุกสมัย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง "เราสู้" โดยฟังจากแถบบันทึกเสียง และดูจากแผนภูมิ
2. ครูถามความรู้สึก เมื่อฟังเพลงปลุกใจ ให้รวมกันอภิปรายความหมายของเนื้อเพลง

ขั้นสอน

1. ครูกำหนดให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องในใจ ถ้าพบศัพท์, คำยาก ก็ให้เปิดจากพจนานุกรมที่ครูเตรียมไว้ให้
2. ครูซักถามความหมายของคำ, ข้อความ ให้นักเรียนอธิบาย
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปที่มาของเรื่อง และประวัติผู้แต่งให้ครูฟัง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูเตรียมมาโดยไม่ดูหนังสือ

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการรวมกิจกรรม
2. ฟังการตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. หนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2
4. แบบฝึกหัด
5. แผนภูมิเพลงเรารู้

แผนการสอนคาบที่ 3แบบฝึกการฟังที่ 3

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถ แปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหาแบบฝึกการฟังที่ 3กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 หอง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วตอบคำถามท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วตอบคำถามท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองห้องมารวมเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกหัด และการรวมอภิปรายซักถามในชั่วโมงเฉลย

สื่อการเรียนการสอน

1. แลบบันทึกเสียง
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 3

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและอ่านได้
2. นักเรียนสามารถอภิปรายข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของศัพท์ได้
4. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

ยังมีชาวนาสาที่มีภรรยาคนหนึ่ง ตั้งบ้านเรือนประกอบอาชีพอยู่ที่เมืองพิชัย (ปัจจุบันนี้เป็นอำเภออยู่ในจังหวัดอุตรดิตถ์) ครั้นถึงประมาณปลายรัชสมัยของพระเจ้าบรมโกศ (ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. 2275 - 2301) ภรรยาก็ได้ให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่ง และได้ตั้งชื่อว่า "จ้อย" เมื่อจ้อยเติบโตพอที่จะช่วยบิดามารดาทำงานได้ จ้อยก็ออกไปเลี้ยงควายในท้องนาเช่นเดียวกับเด็กอื่น ๆ ที่เป็นลูกชาวนาในละแวกนั้น จ้อยเป็นเด็กมีนิสัยกล้าหาญ โอบอ้อมอารี จึงเป็นที่รักของเพื่อนฝูงซึ่งเป็นเด็กเลี้ยงควาย คุณสมบัติดีเด่นของจ้อยก็คือ

ตอยมวโยได้เก่งที่สุดในระหว่างเด็กด้วยกัน แต่จอยไม่ใช่เด็กเกเร จะชกตอยก็เพื่อป้องกันตัวหรือช่วยเหลือผู้ที่ถูกรังแกเท่านั้น

เมื่อจอยมีอายุพอสมควรที่จะเล่าเรียนหนังสือ บิดามารดาก็ปรึกษากันจะพาไปฝากไว้กับพระ การนำเด็กไปฝากพระในสมัยนั้นก็เท่ากับไปเข้าโรงเรียนประจำในสมัยนี้ คือต้องไปกินอยู่หลับนอนที่วัด ในการที่บิดามารดาต้องการให้จอยได้เรียนหนังสือนับว่าเป็นการเสียสละอย่างมาก เพราะต้องขาดผู้ช่วยทำงานทางบ้านและทางท้องนา บิดามารดาของจอยมีบุตร 4 คน แต่ตายเสีย 3 คน จึงเหลือแต่จอยคนเดียว สำหรับตัวจอยเองไม่สมัครใจที่จะต้องจากบ้านเพื่อไปเรียนหนังสือ จึงบอกกับบิดาว่าไม่อยากเรียนหนังสือ ถ้าจะให้มีความรู้ก็อยากไปเรียนตอยมวโยมากกว่า แต่บิดาของจอยอยากให้ลูกเป็นคนมีความรู้ จึงชี้แจงว่าความรู้หนังสือเป็นของจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้รู้หนังสือจนอ่านออกเขียนได้แล้วก็สามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีกว่าคนไม่รู้หนังสือ จอยมีความปรารถนาอยากเป็นนักมวยที่มีชื่อเสียงจึงเชื่อบิดา ยอมไปอยู่กับพระที่วัดเพื่อเรียนหนังสือ

บิดาพาจอยไปฝากไว้กับพระครูวัดมหาธาตุเมืองพิษณุ ท่านพระครูมีเด็กที่พ่อแม่นำมาฝากเรียนหนังสืออยู่หลายคน มีอายุต่าง ๆ กัน การเป็นอยู่ก็คล้ายกับเด็กซึ่งอยู่ตามโรงเรียนประจำ คือ กิน นอน เรียน และทำงานร่วมกัน ฉะนั้นเมื่อมีเด็กแปลกหน้าเข้ามา เด็กเกาก็มักจะเพ่งเล็งดูนิสัย ถ้าเข้ากันได้ก็ดีไป ถ้าเข้ากันไม่ได้เด็กใหม่ก็มักจะต้องเห่ค้อน

คณะศิษย์เกาจึงวางแผนการทดลองความอดทน หรือในภาษาสมัยใหม่เราเรียกว่า "การต้อนรับน้องใหม่" ทุก ๆ ครั้งที่ได้รับประทานอาหารร่วมกัน พวกศิษย์เกาจะแกล้งยกชามแกงขึ้นตักรับประทานแล้วส่งตอ ๆ กันไปรอบ ๆ วง โดยไม่ให้จอยได้มีโอกาสตักบ้างเลย การรับประทานแบบนี้ภาษาศิษย์วัดเรียกว่า "แกงเหาะ" จอยอดทนเอาเพราะเป็นคนมาใหม่ แต่เมื่อเกิดขึ้นบ่อย ๆ จนกลายเป็นท่าทายเป็น จอยก็จำเป็นต้องแสดงฝีมือให้รุ่นพี่เห็นฤทธิ์เสียบ้าง ฝีมือมวยของจอยเหนือฝีมือ "มวยวัด" มาก พวกศิษย์เกาจึงไม่กล้ารังแกจอยอีก

จอยเป็นเด็กมีสติปัญญาดี จึงเรียนหนังสือเก่งกว่าเด็กรุ่นราวคราวเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีความประพฤติดีและขยันหมั่นเพียร เมื่อพ้นเวลาเรียนหนังสือและรับใช้ท่านพระครู

แล้ว จ้อยก็ฝึกฝนตนเองให้คล่องแคล่วโดยเอาต้นกล้วยมาตั้งไว้บนดิน แล้วใช้เท้าขวาเตะต้นกล้วยด้วยความรวดเร็วจนต้นกล้วยไม่ล้มถึงดิน เมื่อคล่องแคล่วแล้วก็วัดความสูงของต้นกล้วยขึ้นไปอีก เริ่มตั้งแต่ต้นกล้วยสูง 2 ศอก จนถึง 4 ศอก ขึ้นต่อไปก็เอามะนาวผูกเชือกจากที่สูงห้อยลงมาเสมอหน้า ชั้นแรกใช้มะนาวเพียง 2 ผล ชกให้แกว่งไปมาแล้วปิดรับด้วยศอกและแขนจนไม่ถูกหน้าได้ ครั้นแล้วเพิ่มขึ้นเป็น 3 ถึง 4 ผล ด้วยความพากเพียรในการฝึกซ้อม จ้อยจึงมีฝีมือในการชกมวยดีขึ้นเป็นลำดับ โดยที่ไม่เคยเรียนวิชามวยจากครูมวยเลย จ้อยอยู่กับท่านพระครูที่วัดมหาธาตุนี้จนมีอายุประมาณ 14 ปี ถึงแม้จะไม่มีใครกล้ารังแกจ้อย แต่ก็มีพวกศิษย์วัดเก่า ๆ ที่เคยเป็นคนเก่งมาก่อน มีความเกลียดชังในการที่จ้อยกลายมาเป็นคนเก่งกว่า แต่ก็ยังไม่มีโอกาสที่จะลบหลู่ความเก่งกล้าสามารถของจ้อยได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงคำควมกล้าจากแผนภูมิ และให้ช่วยกันค้นหาคำควมกล้าจากเนื้อเพลง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก แล้วหาคำควมกล้าจากเนื้อเรื่อง
2. ครูให้นักเรียนแต่ละแถวส่งตัวแทนมาเขียนคำควมกล้าแข่งขันบนกระดานดำ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้อง
4. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำควมกล้าให้ถูกต้อง โดยมีครูแนะนำ

ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนค้นคว้าคำควมกล้า ส่งครู

ประเมินผล

1. ฟังการอ่านออกเสียง
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. สังเกตความร่วมมือในการรวมกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิเพลง คำควมกล้า
2. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2

แผนการสอนคาบที่ 4

แบบฝึกการฟังที่ 4

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ที่ความ และขยายความสิ่งที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 3

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ห้อง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้ว ตอบคำถามท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียง เที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้ว ตอบคำถามท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียง เที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองห้องมารวมเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้าย
แบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกๆ และการรวมอภิปรายซักถามในช่วงเฉลย

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 4

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะนิสัยตัวละครที่สำคัญได้

เนื้อหา

อยู่มามีเหตุที่จ้อยจะต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตคือ เจ้าเมืองนำบุตรชายชื่อ คุณเน็ค มาฝากให้เรียนหนังสือกับท่านพระครู และยังมีคนใช้ผู้ชายเด็ก ๆ อีกสามคนมาเรียนเป็นเพื่อนด้วย เด็กวัดก็พากันประจบลูกเจ้าเมืองเพราะต้องการจะวางอำนาจจ้อย จึงยุยงคุณเน็คว่าจ้อยเป็นเด็กเกเร คุณเน็คก็ต้องการจะวางอำนาจเป็นลูกเจ้าเมือง จึงให้เด็กวัดคนหนึ่งไปทำจอยชกตัวต่อตัวที่หลังวัด โดยคุณเน็ครับรองจะเป็นผู้ควบคุมไม่ให้มีการ "รวม" แต่แท้ที่จริงวางอุบายว่าจะรวมกันชก พอจอยมาตามนัดก็ลงมือต่อยกัน เด็กคนที่ทำก็แพลงไปนอนคลุกฝุ่น จ้อยกระโดดเข้าดอง คุณเน็คร้องเอะอะว่าข้าคนล้มจึงทรงเข้าดลักจอย เด็กวัดจึงกรูกันเข้าตะลุมบอน จ้อยก็มองซ้ายขวาหาที่พึ่งเห็นต้นไม้ใหญ่จึงถอยหลังเข้า พึ่งต้นไม้แล้วชกตอยเตะถีบผู้รวมรังแกจนหลวมหลุกคลุกกลาน คุณเน็คยิ่งโมโหมาก ทรงเข้าตบหน้าจอยและชกจอย

จ้อยกลัวว่านางจี้ไคแต่บ่ป้องกัน คุณเจ็ดจึงกระซอกจ้อยออกจากต้นไม้ เด็กก็วิ่งเข้าถ้ำจาก
 ข้างหลัง จ้อยหน้าคะมำมาโดนคุณเจ็ดก้นกระแทก คุณเจ็ดตกใจร้องเอะอะว่าจ้อยทำร้าย
 จ้อยตกใจมาก ลูกขึ้นวิ่งหนีโดยไม่มีจุดหมายว่าจะไปทางไหน เด็กวิ่งและคนใช้คุณเจ็ดก็วิ่ง
 ตามเป็นพรวน แต่ไม่มีใครจับตัวจ้อยได้ เพราะจ้อยเป็นคนมีฝีมือเท้าเร็ว เคยเข้าแข่งขันวิ่ง
 เวลาวิ่งงานวัดอยู่เสมอ พอวิ่งไปไกลก็ลงนั่งพักเหนื่อยและรำพึงว่า ถ้ากลับไปทวนพระครู
 คงลงโทษหนัก ฐานรังแกลูกเจ้าเมือง และก็คงจะถูกรังแกจากคุณเจ็ดไม่รู้จักสิ้นสุด จึงคิด
 มานะจะหนีไปให้ไกล คิดไปคิดมาว่าจะไปไหนดีก็นึกได้ว่าเคยได้ยินชื่อ ครูเมฆ ชาวทาเส่า
 (แขวงเมืองอุดรพิท) ว่าเป็นครูมวยฝีมือดีจึงคิดว่าจะไปหาครูเมฆ ตั้งแต่เกิดมาก็ไม่เคย
 เดินทางไปไหน เงินก็ไม่มี เสื้อผ้าก็มีติดตัวเพียงผ้าดิบเดียว ด้วยความมานะ จ้อยก็คิดจะ
 ไปตายเอาดาบหน้า และคิดว่าถ้าเดินทางผิงแม่น้ำนานไปก็คงไม่หลงทาง จึงตัดสินใจออก
 เดินทางทันที คั้นแรกขออาศัยนอนที่วัดแห่งหนึ่งและขอข่าวพระรับประทาน วันต่อมาก็อาศัย
 นอนที่วัดอีก แต่พอรุ่งเช้าจะออกเดินทางต่อก็เห็นครูมวยผู้หนึ่งนำเด็กหนุ่ม 4 คนมาขอม
 มวยที่ลานวัด จ้อยสนใจมากเลยลงนั่งดูไม่เดินทางต่อไป พอเขาซ้อมเสร็จก็เข้าไปนั่งไหว้
 ขอฝากตัวเป็นศิษย์ โดยจะยอมตักน้ำ ตำข้าว นาฬิกาให้ ครูมวยคนนี้ชื่อเที่ยง และถามลี้
 จ้อยมาถึงชื่อวัดบ้านแก่ง ครูถามชื่อจ้อย ๆ ไม่กล้าบอกชื่อจริงกลัวคนมาตามตัวจึงแกล้งบอก
 ว่าชื่อ ทองดี หนีพ่อแม่มาเพื่อจะหาครูสอนวิชามวย ครูเที่ยงก็รับไว้ เรียนอยู่ 1 ปีเศษ มี
 ความชำนาญและฝีมือเหนือศิษย์เก่า ๆ 4 คน จนคนเหล่านั้นอิจฉา หาเหตุแกล้งบ้าง
 ใส่ร้ายบ้าง นายทองดีทนไม่ไหวต้องใส่กำลังปราบพวกนั้นเลิกร้างแกลไปเอง แต่ความเป็นอยู่
 ไม่สู้ปกติเพราะมีคนอิจฉาหาความ นายทองดีโตขึ้นมีลักษณะแปลกกว่าชายหนุ่มสมัยนั้น คือไม่
 กินหมาก จึงได้ชื่อว่านายทองดีฟันขาว นายทองดีรำคาญที่ต้องมีเรื่องวิวาทกับพวกศิษย์ครูเที่ยง
 และประจบด้วยครูหมควิชาที่จะสอนให้แล้ว จึงมุ่งหมายจะไปหาครูเมฆที่ทาเส่าตามความตั้งใจ
 เดิม บังเอิญมีพระที่วัดบ้านแก่งจะไปนมัสการพระแท่นศิลาอาสน์ นายทองดีจึงลาครูเที่ยงไป
 เรียนต่อที่ครูเมฆโดยเดินทางไปด้วยพร้อมกับพระที่ไปพระแท่น เมื่อไปนมัสการพระแท่นแล้ว
 นายทองดีได้ข่าวว่าจะมีงิ้วมาเล่นที่ศาลเจ้าใกล้ ๆ นั้น นายทองดีจึงอยู่คอยงิ้ว งิ้วเล่น
 7 วัน 7 คืน นายทองดีเฝ้าดูอยู่ด้วยความเอาใจใส่ ชอบใจพากายกรรม หกคะเมนตีลังกา

ของจิว และท่าที่หอมก็คือการกระโดดข้ามหัวคูตอสูอย่างว่องไว นายทองดีจึงแอบไปหัด
เลียนแบบท่าทางของจิวที่หาดทรายริมน้ำจนชำนาญทุกอย่าง แล้วจึงเดินทางไปหา
ครูเมฆ ฝากตัวเป็นศิษย์และปฏิบัติครูโดยช่วยค้ำน้ำคำข้าวผาพื้นให้ เรียนกับครูเมฆปีกว่า ๆ
ก็สำเร็จวิชาที่ครูเมฆสอนให้ ขณะนี้นายทองดีอายุย่าง 18 ปี เมื่ออยู่ท่าเสานี้เป็นที่รักใคร่
ของครูและชาวบ้าน ไม่มีศัตรูคนที่เคยเป็นมา นายทองดีก็เริ่มชกมวยเพื่อเอาเงิน และ
เป็นนักมวยที่เลื่องลือในเมืองลับแล พงษ์ยัง ดวงคบุรี และเมืองพิชัย

อยู่มาวันพระภิกษุจากสวรรค์โลกมาหาเส้าพบกับนายทองดีจึงชวนว่าถ้าชอบเรียนวิชา
ป้องกันตัวน่าจะไปเรียนพันดาบ อาของท่านเป็นครูดาบฝีมือดีรับรองจะไปฝากให้ นายทองดี
เห็นว่าวิชามวยก็เรียนจนจบไม่มีครูจะสอนแล้ว จึงคิดว่าเรียนวิชาใหม่ ๆ ก็คงจะมีประโยชน์
จึงลาครูเมฆไปสวรรค์โลกเพื่อไปเรียนพันดาบ เรียนอยู่ 3 เดือนก็สำเร็จวิชา แล้วพระภิกษุ
องค์เดียวกันนี้ก็ชวนไปเที่ยวสุโขทัย พอไปถึงสุโขทัยก็พบครูมวยจีน นายทองดีพอใจในลักษณะ
มวยจีนเพราะแปลกประหลาด ไม่เคยเห็นมาก่อนจึงขอเป็นศิษย์ ครูมวยจีนสอนได้เพียง 1
เดือน ก็หมดวิชาจึงร้องว่านายทองดีไม่ใช่คนขยันเป็นเรียนมาเกิด นายทองดีอยู่สุโขทัยมีคน
ยกย่องมาฝากตัวเป็นศิษย์ นายทองดีจึงสอนวิชามวยและพันดาบอยู่ที่สุโขทัย มีเด็กกำพร้า
บิดามารดาคนหนึ่งชื่อบุญเกิดมาขออยู่ด้วย นายทองดีจึงมีเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขแทนที่จะต้อง
อยู่ตัวคนเดียวเช่นที่แล่วมา นายทองดีคิดว่าจะอยู่ทำมาหากินที่สุโขทัยต่อไป ก็บังเอิญมีพ่อค้า
จีนเดินทางมาจากเมืองตากมาสุโขทัย ยังหาเพื่อนเดินทางกลับไม่ได้ มาพบนายทองดีจึงเล่า
ว่า พระยาตากสินเจ้าเมืองตากนิยมคนฝีมือทางชกมวย ถ้าไปเมืองตากก็คงจะมีโอกาสได้ตี
มีชื่อเสียง นายทองดีก็นึกอยากลองไปเที่ยว จีนผู้นั้นก็ใจที่จะได้เพื่อนเดินทาง เพราะป่า
ระหว่างสุโขทัยและตากมีเสือชุม ครั้นแล้วพ่อค้าจีน นายทองดี และเด็กบุญเกิดก็ออกเดินทาง
เมื่อพักแรมกลางป่าก็ลัดกันสุ่มไฟอยู่ยาม คืนหนึ่งในเวลาที่เป็นเวรของเด็กบุญเกิด เนื่องจาก
ยังเป็นเด็กอยู่จึงทนง่วงนอนไม่ไหวเลยนอนหลับไป กองไฟจึงค่อย ๆ มอดลงเพราะไม่มีเชื้อ
เพิ่มเติมในที่สุดก็ดับสนิท พอตกก็ก็มีเสือใหญ่ตัวหนึ่งออกมายังบริเวณที่คนทั้งสามนอนหลับอยู่
แต่เป็นคราวเคราะห์ร้ายของเด็กบุญเกิดที่เสือเดินมาถึงตัวก่อน เสือจึงกัดและคาบเด็กบุญเกิด
วิ่งหนีเข้าป่าไป นายทองดีได้ยินเสียงเด็กร้องก็ตกใจตื่นรีบลุกขึ้นคว้ามีดปลายแหลมวิ่งตามเสือ

เข้าไปในความมืด ค้วยผีเท้าอันรวดเร็วจึงสามารถวิ่งทันเสือ นายทองดีกระโดดเข้ากอดคอเสือ เสือวางเด็กทันทีแล้วหันมาจะกัดนายทองดี ๆ จึงเอามือแทงเข้าไปในปากเสือ แล้วโยกมืออย่างแรง เสือได้รับความบาดเจ็บจึงวิ่งหนีไป

นายทองดีอุ้มเด็กบุญเกิดกลับมาอยู่ที่พักแรม เมื่อชำระบาดแผลแล้วก็ตัดไม้ทำเป็นแคร่หามจีน เพื่อนเดินทางและนายทองดีก็ช่วยกันหามเด็กบุญเกิดมาจนถึงเมืองตาก แล้วไปอาศัยอยู่วัดแห่งหนึ่ง ต่อมาจึงได้ข่าวจากพวกพ่อค้าที่เดินทางมาจากสุโขทัยว่าได้พบเสือตัวใหญ่ตัวหนึ่งนอนตายข้างทาง มีบาดแผลฉกรรจ์ในปากและที่ลำคอมีแผลเป็นทางยาว ใกล้เคียง ๆ ตัวมีมีคมอยู่ในกองเลือด เป็นอันว่าเสือตัวนั้นตายเพราะความกล้าหาญของนายทองดี นายทองดีได้พยาบาลเด็กบุญเกิดอยู่ประมาณ 2 เดือน จึงหายเป็นปกติ แล้วจึงเที่ยวที่เมืองตากต่อไปตามความตั้งใจเดิม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ทบทวนเนื้อเรื่องในตอนที่แล้ว

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอ่าน และสรุปใจความสำคัญ เพื่อมาเสนอรายงานให้เพื่อนฟัง
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาสรุปเรื่องในช่วงที่รับผิดชอบ
3. ให้นักเรียนวิจารณ์เหตุการณ์ที่นายทองดีช่วยชีวิตเด็กบุญเกิดคราวที่เสือคาบไป

ขั้นสรุป

ครูซักถามเนื้อเรื่องให้นักเรียนช่วยกันสรุป

ประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. พิจารณารายงาน
3. พิจารณาตอบสรุปเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2

แผนการสอนคาบที่ 5

แบบฝึกการฟังที่ 5

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 5

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ห้อง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองห้องมารวมเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกฯ และการรวมอภิปรายซักถามในช่วงเฉลย

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 5

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำพบพหุและคำสันธานจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของคำพบพหุและคำสันธานได้
3. นักเรียนสามารถสรุป และจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถแต่งประโยคที่มีคำพบพหุและคำสันธานได้

เนื้อหา

พระยาพิชัยดาบหัก (คำพบพหุ และคำสันธาน)

วันหนึ่งมีพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา (การแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์) ที่วัดซึ่งนายทองดีมาอยู่ มีงานรื่นเริงต่าง ๆ รวมทั้งมีการชกมวยด้วย ผู้คนมาเที่ยวกันมาก นายทองดีไปดูเขาเบรียนมวยก็นึกอยากชกแต่หาครูถูกใจไม่ได้ จึงขอต่อยกับครูมวย ส่วนครูมวยผู้นั้นก็ไม่ทราบว่านายทองดีก็คือครูมวยผู้มีความสามารถอย่างยอดเยี่ยมผู้นี้ก็นึกประมาท เพราะครูมวยที่นายทองดีทำต่อยนั้นชื่อครูห้าว รูปร่างใหญ่โตกว่านายทองดีมาก คนที่ได้ยินว่า

มีคนแปลกหน้าขอคุยกับครุ มวยมีชื่อของเมืองตากก็พากันพิศวงและตื่นเต้นเป็นอันมาก ก่อนถึงเวลาจะคุยกัน นายทองดีก็ไปเล่าให้ท่านพระครูที่วัดนั้นทราบ ท่านพระครูเคยเห็นฝีมือครูหาวว่า เก่งมาก แต่ไม่เคยเห็นฝีมือนายทองดีก็ตกใจ รั้งห้ามปรามเพราะถ้าแพ้ก็จะเจ็บตัว ถ้าชนะก็คงอยู่เมืองตากต่อไปไม่ได้ เพราะลูกศิษย์ครูหาวมีมากคงจะต้องถูกรังแก นายทองดีตรึกตรองดูก็เห็นจริง ฉะนั้นพอถึงเวลาที่กรรมการ เรียกชื่อนายทองดีขึ้นไปคุย นายทองดีจึงไม่ออกไปคุย ในขณะนั้นพระยาตากนั่งอยู่ที่สนามมวยเมื่อทราบว่ามีคนกล้าหาญคุยกับครุ มวยก็อยากดู จึงให้คนออกเที่ยวตามตัวจนไปพบอยู่บนกุฏิท่านพระครู ท่านพระครูจึงนำนายทองดีไปหาพระยาตากและเล่าถึงเหตุผลที่ไม่กล้าคุย พระยาตากบังเอิญได้ทราบว่านายทองดีคนนี้มีความสามารถถึงกับต่อสู้กับเสือและฆ่าเสือตาย จึงอยากจะเห็นว่าฝีมือมวยจะดีสักเพียงไร พระยาตากรับรองว่าจะไม่มีเหตุร้ายเกิดขึ้นตามที่นายทองดีวิตก คนที่รอรอบ ๆ สนามก็พากันตื่นเต้นคอยฟังว่านายทองดีจะยอมหรือไม่ พอทราบว่ายอมก็โห่ร้องเสียงสนั่นหวั่นไหว นายทองดีคุยในยกแรกไม่ได้ปล่อยฝีมือเต็มที่ เป็นแต่แค่ป้องกันท่าทีของครูหาว คนดูก็พากันสงสัยว่า พระยาตากถามว่าจะยอมแพ้หรือไม่ นายทองดีตอบว่า ขอลองอีกสักยก พอเริ่มยกที่สองก็ใช้กลยุทธ์แบบจีนปนแบบไทย เช่นการกระโดดข้ามหัวคู่ต่อสู้ไปยืนข้างหลังและชกตอยโดยรวดเร็วจนครูหาวตั้งตัวไม่ติด ในที่สุดถูกเตะขากรรไกรอย่างแรงจนเลือดไหลออกทางปากทางจมูกสลบทันที ต่อมาก็มีครุ มวยอีกคนหนึ่งอาสาออกมาคุยกับนายทองดี ๆ ก็รับทำ แต่ปรากฏว่าฝีมือยังเป็นรองนายทองดีมากนัก นายทองดีเตะเล่นแบบเตะตักกล้วยจนสลบคาที่อีกคนหนึ่ง คนดูจึงโห่ร้องกันรอบทิศ พระยาตากพอใจมาก เรียกเงินมาให้รางวัลถึง 5 ตำลึง แล้วก็ออกปากชวนให้อยู่ควยพันที่ตามวิสัยที่ท่านชอบชูปเลียงคนมีความสามารถ

ครั้งแรกนายทองดีก็จะลองอยู่เมืองตากเป็นการชั่วคราว แต่เมื่ออยู่ไปถึงก็เคารพรักในอัธยาศัยของพระยาตากยิ่งขึ้น ส่วนพระยาตากในชั้นแรกชอบในฝีมือชกมวยของนายทองดี แต่เมื่อทราบว่านายทองดีมีความรู้ทางหนังสือก็ได้ทดลองให้ฝึกราชการ และปรากฏว่าสามารถปฏิบัติราชการ เป็นผลดี ส่วนเด็กบุญเกิดนั้นได้รับถ่ายทอดวิชาหนังสือและวิชาป้องกันตัวจากนายทองดี จึงได้เข้าฝึกวิชาการอีกผู้หนึ่ง พระยาตากได้ให้ความอุปการะนายทองดีเท่ากับ

เป็นญาติผู้ใหญ่ คือเมื่ออายุครบ 21 ปีก็จัดการอุปสมบทให้ตามประเพณี เมื่อบวชอยู่ชั่วระยะเวลา 1 พรรษา ก็สึกออกมารับราชการตามเดิม การปฏิบัติราชการเจริญขึ้นตามลำดับจนได้รับบรรดาศักดิ์เป็นหลวงพิชัยอาสา และได้แต่งงานตั้งหลักฐานอยู่ที่เมืองตาก ควบความผาสุกตรามจนประมาณ พ.ศ. 2309

ในระบายนี้อตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์มี 2 ประการ คือ บางตำราก็กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าเอกทัศมีพระบรมราชโองการให้พระยาตากเดินทางไปกรุงศรีอยุธยาเพื่อจะไปรบเกล้า ๆ ให้เป็นพระยาวิเชียรปราการเจ้าเมืองกำแพงเพชร บางตำราก็กล่าวว่า มีพระบรมราชโองการเกณฑ์ให้ไปช่วยรบกับพม่า แต่อย่างไรก็ตามพระยาตากได้พาหลวงพิชัยอาสาและเด็กบุญเกิดเดินทางจากเมืองตากมายังกรุงศรีอยุธยา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนเรื่องคำบุพบท และคำสันธาน โดยซักถามความรู้เดิมของนักเรียน

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องพระยาพิชัยดาบหักช่วงที่ครูกำหนดให้ แล้วชี้คําเส้นใต้คำบุพบทและคำสันธานที่พบ
2. ครูซักถามถึงหน้าที่ของคำบุพบท และคำสันธานนักเรียนช่วยกันอภิปราย
3. ครูสรุปหน้าที่ของคำบุพบทและสันธาน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคที่มีคำสันธานเชื่อม และแต่งประโยคที่มีคำบุพบท

สื่อการเรียนรู้การสอน

หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2

หมายเหตุ ครูให้นักเรียนไปอ่าน หน้า 59 - 60 มาเพื่อแสดงบทบาทสมมุติ

แผนการสอนคาบที่ 6

แบบฝึกการฟังที่ 6

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกการปฏิบัติงานหลังจากฟังเรื่องนี้ได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 6

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 หอง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้นักเรียนฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง แล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้ว ทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองหองมารวมเป็นหองเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกหัด และการรวมอภิปรายซักถามในช่วงเฉลย

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบบันทึกเสียง
2. เครื่องบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 6

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถวิจารณ์เหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ในเรื่องได้

เนื้อหา

กองทัพพม่าได้ยกเข้ามาใกล้กรุงศรีอยุธยา พระยาตากนำทหารไทยเข้าต่อสู้กับพม่าหลายครั้ง แต่ปรากฏว่าทหารไทยยังไม่มีความสามารถถึงขนาดที่จะป้องกันบ้านเมืองได้ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ก็มีจำนวนน้อย แล้วยังแตกความสามัคคีกัน ตั้งแต่สมเด็จพระบรมโกศ เสด็จสวรรคต ข้าราชการแบ่งแยกกันสนับสนุนเจ้านายหลายพระองค์ พวกที่เป็นข้าของเจ้าฟ้าอุทุมพร (ขุนหลวงหาวัด) ก็มีมาก เมื่อพระองค์สละราชสมบัติออกผนวช ข้าราชการส่วนใหญ่ก็ลาออกจากราชการ นอกจากนี้ยังมีผู้สนับสนุนกรมหมื่นเทพพิพิธ กรมหมื่นจัตุมงคล กรมหมื่นสุนทรเทพ และกรมหมื่นเสวยภักดี ครั้นกรมหมื่นเทพพิพิธถูกเนรเทศ และกรมหมื่น

อีก 3 พระองค์ถูกสำเร็จโทษ พวกข้าราชการที่เป็นบริวารก็หลบหนีกระจัดกระจายกันไปจากกรุงศรีอยุธยาเป็นอันมาก ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถจะฝึกฝนคนให้เข้าทำราชการได้เป็นจำนวนมากตามที่ต้องการ

พระยาตากต้องเผชิญกับภาวะเช่นนี้ ถึงแม้จะมีความรักชาติ และจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสักเพียงไร ก็ไม่วายที่จะคิดหอดอยหมกกำลังใจ และนอกจากนี้ยังมีสาเหตุใหญ่ ๆ อีก 2 ประการ ที่ทำให้พระยาตากต้องตัดสินใจหลบหนีออกไปจากกรุงศรีอยุธยา คือ

1. เรื่องการยิงปืนใหญ่ เจ้าน้ำที่ซึ่งยิงปืนใหญ่ไม่สามารถในการใช้กระสุนดินดำ คือ บางคราวก็ใส่ดินดำมาก พอยิงออกไปโดยแรงปืนก็ร้าวทำให้ใช้การไม่ได้ ฉะนั้นจึงต้องมีกฎประกาศว่า ผู้ใดต้องการจะยิงปืนใหญ่ต้องไปขออนุญาตที่ศาลาลูกขุนเสียก่อน ครั้งหนึ่งพระยาตากกำลังรักษาการอยู่ทางกำแพงด้านตะวันออก เห็นพม่ายกเข้ามาใกล้จึงต้องยิงออกไปโดยไม่ทันขออนุญาตจึงมีผู้ไปทูลฟ้องจนเกือบจะได้รับโทษ

2. เรื่องบูรณงาน เมื่อถึงฤดูน้ำ พม่ายกทัพเรือออกมาล้อมกรุงฯ ทางทิศตะวันออก สมเด็จพระเจ้าเอกทัศก็ส่งคำร้องให้พระยาเพชรบุรีและพระยาตากคุมกองทัพรื้อออกไปตั้งที่วัดป่าแก้ว คอยสกัดตีพม่า พอพม่ายกมาพระยาเพชรบุรีก็จะออกแสดงตัว พระยาตากห้ามไว้ก็ไม่เชื่อขึ้นออกไป ทหารพมามากกว่าจึงเขาล้อมแล้วเอาหมอดินดำโยนทิ้งลงไปในเรือ ดินปืนระเบิด พระยาเพชรบุรีตายทันที กองทหารไทยจึงแตกหนีกระจัดกระจายไป

พระยาตากเห็นเหตุการณ์ดังนั้นจึงรวบรวมทหารที่เหลืออยู่ถอยกลับมาตั้งหลักที่วัดพิชัย และไม่กลับคืนเข้าไปในกำแพงกรุงศรีอยุธยาอีก ครั้นแล้วก็ได้ปรึกษามรรคานายทหารว่า การจะติดต่อสู้กับพม่าต่อไปก็คงไม่มีทางเอาชัยชนะได้ เว้นเสียแต่จะเปลี่ยนวิธีการเสียใหม่ เช่นไปหาที่สะสมคน อาวุธและเสบียงอาหารแล้วยกมาช่วยกรุงศรีอยุธยา คนส่วนมากเห็นพ้องด้วย พระยาตากจึงรวบรวมผู้มีจิตอาสาสมัครยอมตายด้วยประมาณ 500 คน ค่อยๆ ล้อมของทหารพม่าออกไปได้

ในระหว่างเดินทางก็ได้พบพม่าหลายครั้งแต่สามารถเอาชนะได้เสมอ ชัยชนะครั้งใหญ่ก็คือ ครั้งหนึ่งพระยาตากและนายทหารมารวม 4 คน มาพบกับทหารพม่า 30 คน พลเคินเท้า 200 คน พระยาตากทำกลยุทธ์ล่อพม่าไปที่คนไทยแอบอยู่แล้วตีโอบ พม่าจึงพ่ายแพ้ ทั้งอาวุธและสิ่งของไว้เป็นอันมาก พระยาตากเดินทางผ่านไปชลบุรี ศรีราชา ระยอง เมืองเหล่านี้ยอมรวมมือกับพระยาตากทั้งสิ้น พอไปถึงจันทบุรีในชั้นแรกเจ้าเมืองตกลงจะยอมรับพระยาตากเข้าเมือง แต่แล้วมีผู้ยั้งจึงปิดประตูเมืองและเตรียมการต่อสู้ พระยาตากจึงต้องรบกับคนไทยด้วยกัน ในเวลาค่ำเมื่อทหารรับประทานอาหารเย็นแล้วจึงสั่งให้ยิงเสบียงอาหารและหุ่บภาชนะหุงต้มทั้งหมดบอกพวกทหารว่าให้ล้อมเมืองไว้ทุกด้าน เวลาศึกสงบจะเข้าตีเมืองจันทบุรี แล้วเข้าไปกินข้าวเช้าในเมืองด้วยกัน ถ้าตีไม่ได้ก็อดตายพร้อมกันทั้งกองทัพ แต่ในที่สุดก็ได้เข้าไปรับประทานอาหารเช้าด้วยกันทั้งหมด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูซักถามเหตุการณ์ที่ให้ไปอ่านมาล่วงหน้า ครูช่วยสรุป

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติตอนพระยาตากทำกลยุทธ์ล่อพม่าไปที่คนไทยแอบอยู่แล้วตีโอบจนพม่าพ่ายแพ้ และตอนที่พระยาตากตีเมืองจันทบุรี
2. ครูให้นักเรียนวิจารณ์สาเหตุที่พระยาตากตีเมืองจันทบุรีได้สำเร็จ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายกลยุทธ์ในการสงคราม

ประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. การแสดงบทบาทสมมติ
3. ฟังการอภิปราย, วิจัย

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2

แผนการสอนคาบที่ 7

แบบฝึกการฟังที่ 7

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถขยายความเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 7

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 หอง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก โดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก โดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองหองมารวมเป็นหองเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึก และการรวมอภิปรายในช่วงเฉลย

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 7

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถบอกคุณธรรมจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

พระยาตากอยู่ที่จันทบุรี 3 เดือน ทำการต่อเรือรบได้ 100 ลำ ยกกองทัพเรือมาตีกรุงธนบุรีคืนจากพม่าได้ แล้วยกไปขับไล่พม่าที่อีกกรุงศรีอยุธยาไว้ ภูเอกราชได้ภายในเวลา 7 เดือน

ข้าราชการพร้อมใจกันอัญเชิญพระยาตากขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ครั้นแล้วจึงเสด็จไปรวบรวมคนไทยที่แยกกันอยู่เป็นอิสระที่พิษณุโลก สว่างบุรี พิจิตร และนครศรีธรรมราช เป็นต้น ในการสงครามทุกครั้ง หลวงพิชัยอาสาศึกคามเสด็จอย่างใกล้ชิด และทำการรบอย่างกล้าหาญ จนได้เลื่อนบรรดาศักดิ์ขึ้นเป็นพระยาสุรหาราชเดช เมื่อเมืองสำคัญ ๆ เข้ามา

อยู่ในการปกครองของพระเจ้ากรุงธนบุรีแล้ว จึงดำริว่าเมืองสำคัญ ๆ ภาคเหนือ เช่น
พิษณุโลก สวรรคโลก และพิษัย ต้องส่งคนมีฝีมือไปปกครองเพราะเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญ
เนื่องจากพระยาสิทธิราชเคโธเป็นท้าวเมืองพิษัย จึงโปรดเกล้าฯ ตั้งให้พระยาพิชัย กุม
ทหาร 9000 คน ไปอยู่เมืองพิษัย และมอบอำนาจให้ประหารชีวิตคนได้ นี่เป็นครั้งแรกที่
พระยาพิชัยจะต่งจากพระเจ้ากรุงธนบุรี นับตั้งแต่พบกันในวันขบวนที่เมืองตาก พระเจ้า
กรุงธนบุรีทรงตั้งเด็กบุญเกิดเป็นหมื่นหาญณรงค์ ทหารคนสนิทพระยาพิชัย

พอมาถึงเมืองพิษัย ก็รีบไปหาบิดามารดา แค้นาเสียดย บิดาซึ่งเคยบอกว่าถ้า
รู้หนังสือดี จะทำให้เรียนวิชาอื่น ๆ ใดคืนันตายเสียแล้ว ไม่มีโอกาสได้เห็นบุตรชายซึ่ง
อุทิศให้แล้วเรียนจนมีชื่อเสียง ฝ่ายมารดานั้นพอรู้ว่าเจ้าเมืองคนใหม่มาถึงบ้านก็หมอบกราบ
ไม่กล้าคุยหน้า พระยาพิชัยจึงก้มลงกราบเท้ามารดาแล้วบอกว่าตนคือจ้อย แล้วก็พามารดา
ไปอยู่ควยที่บ้านเจ้าเมือง ต่อมาก็ไปหาครูเหียงบ้านแก่ง ครูเมฆทาเสา นำข้าวของเงินทอง
ไปให้ แล้วตั้งให้เป็นกำนันทั้งสองคน ในปีนั้นพม่าก็ยกมาตีเมืองสำคัญ ๆ ภาคเหนือ ตามที่
พระเจ้ากรุงธนบุรีคาดไว้ สำหรับเมืองพิษัยเมื่อมาครั้งแรกก็ถูกตีกลับไป ต่อมาพอชาวเมือง
วางใจก็ย้อนกลับมาอีก คราวนี้พระยาพิชัยนำพลออกต่อสู้กับพม่าด้วยดาบสองมือที่หาคำนานู
มาก ขณะที่สู้ลุ่มกันพระยาพิชัยเสียหลักจะล้มจึงเอาดาบยันดินไว้โดยแรงดาบจึงหัก พระยา
พิชัยเซไป พม่าคนหนึ่งจึงกระโดดเข้าฟัน แต่หมื่นหาญณรงค์หรือเด็กบุญเกิดก็ถลันเข้าฟันพม่า
คนนั้นตายก่อนที่ดาบจะถึงตัวพระยาพิชัย แต่ตัวเขาเองกลับถูกกระสุนปืนทะลุอกตายคาที่
พระยาพิชัยทั้งตกใจและโกรธพม่ายิ่งนัก จึงใช้ดาบตีและดาบหักไล่ฟันพม่าอย่างดุเดือดจน
พ่ายแพ้ไปอย่างยับเยิน เสร็จแล้วก็นำศพหมื่นหาญณรงค์ไปจัดการศพอย่างสมเกียรติ ตั้งแต่นั้น
มาพงศาวดารก็เรียกท่านว่าพระยาพิชัยดาบหัก พระยาพิชัยได้ตามเสด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี
ไปราชการสงครามในภาคเหนือหลายครั้ง การรบกับพม่าที่เมืองพิษณุโลกเมื่อครั้งอะแหมะนั้นก็
เป็นแม่ทัพนั้น เป็นการรบครั้งสำคัญและครั้งสุดท้ายในชีวิตของพระยาพิชัยดาบหัก

เมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรีสวรรคต พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกรับสั่งให้
พระยาพิชัยลงมาเฝ้า ถามความสมัครใจว่าจะรับราชการต่อไปหรือไม่ พระยาพิชัยดาบหักมี
ความอาลัยรักพระเจ้ากรุงธนบุรีมากจึงกราบบังคมทูลปฏิเสธ แต่ได้ถวายบุตรชายให้รับราชการ

แพนตัว พระยาพิชัยดาบหักถึงแม่กรรมอายุได้ 41 ปี บุตรหลานได้รับราชการเป็นข้าของพระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรีสืบต่อ ๆ กันมาจนถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์พระราชทานนามสกุลผู้สืบสกุลพระยาพิชัยดาบหักว่า "วิชัยขัทคะ" ผู้สืบสกุลของท่านก็ยังมีอยู่เป็นอันมากในัจจุบันนี้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ทบทวนเหตุการณ์ที่เรียนผ่านมาแล้ว

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงทีละคน
2. ครูซักถามเนื้อเรื่อง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
3. ครูถามคุณธรรมที่พบในตอนนี้ และให้ช่วยกันวิจารณ์ความกตัญญูของ

พระยาพิชัย

4. ครูซักถามที่มาของชื่อ "พระยาพิชัยดาบหัก" ให้ช่วยกันอธิบาย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "ค่าน้ำนม"

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
2. แผนภูมิเพลงค่าน้ำนม

แผนการสอนคาบที่ 8แบบฝึกการฟังที่ 8

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์ที่ฟังได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 8

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 หอง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองห้องมารวมเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึก และการรวมอภิปรายในวงเนลย

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 8

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำ, ข้อความหรือประโยคได้
3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้

เนื้อหา

ฝึกตอบคำถาม

1. นักเรียนมีความเห็นเป็นอย่างไรเกี่ยวกับความคิดของพ่อจ้อยที่ว่า "ผู้รู้หนังสือจนอ่านออกเขียนได้แล้ว สามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีกว่าคนไม่รู้หนังสือ"
2. จ้อยปฏิบัติตนอย่างไรในโอกาสต่อไปนี้
 - ก. เมื่ออยู่กับพ่อแม่
 - ข. เมื่ออยู่กับพระครูวัดมหาธาตุเมืองพิษณุ
 - ค. เมื่อเรียนกับครูเมฆสำเร็จแล้ว

3. เหตุการณ์ตอนใดในเรื่องที่แสดงว่าจ้อยสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี และนักเรียนอาจยกถือเป็นแนวทางปฏิบัติได้

4. จ้อยได้แสดงความกตัญญูทวดที่ต่อใครบ้างและด้วยวิธีการอย่างไร

5. นักเรียนเห็นว่าคุณสมบัติข้อใดบ้างที่ส่งเสริมให้จ้อยได้ก้าวหน้าถึงขั้นเป็น

พระยา

6. ให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำหรือข้อความ เช่น เขียน, มวยวัด, แกงเหาะ, การต้อนรับน้องใหม่ ฯลฯ

วิธีสอนและกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนสรุปการจบของเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนตอบคำถามโดยครูจะเรียกทีละคน
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ครูถาม

ขั้นสรุป

ครูเรียบเรียงคำตอบของนักเรียนให้กระชับรัดกุม

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำกิจกรรม
2. พิจารณาการตอบคำถาม และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

สื่อการเรียนการสอน

1. คำถาม
2. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2

แผนการสอนคาบที่ 9แบบฝึกการฟังที่ 9

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถแปลความ ที่ความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 9

วิธีสอนและกิจกรรม

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ห้อง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทั้งสองห้องมารวมเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึกและการรวมอภิปรายในช่วงเนลย

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 9

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้วได้
2. นักเรียนสามารถย่อเรื่องเป็นถ้อยคำของนักเรียนเองได้

เนื้อหา

เรื่องพระยาพิชัยดาบหัก

วิธีสอนและกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูทบทวนหลักเกณฑ์การย่อความ

ขั้นสอน

1. ครูบอกหลักเกณฑ์การย่อความ พร้อมทั้งซักถามความรู้เดิมของนักเรียน
2. ให้นักเรียนย่อเรื่อง พระยาพิชัยดาบหักส่งท้ายชั่วโมง

ขั้นสรุป

ให้ย่อเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก

ประเมินผล

1. ฟังการตอบคำถาม
2. ตรวจย่อความ

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2

แผนการสอนคาบที่ 10

แบบฝึกการฟังที่ 10

(เวลา 10 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถถอดคำประพันธ์ได้
2. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทประพันธ์ที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถแปลความ ที่ความและขยายความสิ่งที่ฟังได้
4. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้

เนื้อหา

แบบฝึกการฟังที่ 10

วิธีสอนและกิจกรรม

ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 ห้อง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว	- ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครูแล้วทำแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกโดยให้ฟังเพียงเที่ยวเดียว

ขั้นสรุป

ครูรวมนักเรียนเป็นห้องเดียว แล้วช่วยกันเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก

ประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการฟัง
2. คุณผลการทำแบบฝึก และการร่วมอภิปรายในช่วงเนลย

สื่อการเรียนการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. แถบบันทึกเสียง
3. แบบฝึกการฟังที่ 10

พระยาพิชัยดาบหัก

(เวลา 40 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์เรื่องได้

เนื้อหา

ฝึกแสดงความคิดเห็น

ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ลักษณะนิสัยและความประพฤติของตัวละคร อย่างน้อย 3 คน
2. เหตุการณ์บางตอนในเรื่อง
 - ความกตัญญูของเวที
 - การต่อสู้กับข้าศึกของพระยาพิชัยภายหลังที่ดาบหักแล้ว
3. คติธรรม และคุณธรรมที่พบในเรื่อง

วิธีสอนและกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำนักเรียนอภิปรายเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนวิจารณ์ตัวละครที่ชอบที่สุด โดยให้วิจารณ์เป็นรายบุคคล
2. ให้นักเรียนอภิปรายคุณธรรม คติธรรมจากเรื่องตามความคิดเห็นของ

นักเรียนเอง

ขั้นสรุป

ครูช่วยเรียบเรียงคำตอบของนักเรียนให้กระชับรัดกุม

ประเมินผล

1. พังการแสดงความคิดเห็นและการวิจารณ์
2. สังเกตความตั้งใจการเข้าร่วมกิจกรรม

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
2. แบบฝึกหัดแสดงความคิดเห็น

ภาคผนวก จ

- คะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มไม่ได้ทดลอง
- ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

คะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย (30 คะแนน)

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มไม่ได้ทดลอง
1	22	22	19
2	22	23	19
3	22	22	20
4	23	23	20
5	23	22	22
6	23	22	23
7	23	22	21
8	23	23	18
9	22	23	18
10	21	22	19
11	22	20	20
12	23	19	20
13	21	20	22
14	21	21	20
15	24	20	25
16	24	20	22
17	25	21	19
18	22	23	24
19	23	24	18
20	25	23	20
21	26	22	21

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มไม่ได้ทดลอง
22	26	25	23
23	27	26	22
24	27	25	24
25	28	25	24
26	25	23	23
27	27	26	20
	$\bar{X}_1 = 23.704$ $S_1^2 = 2.053$ $\Sigma X^2 = 15280$ $(\Sigma X)^2 = 409600$	$\bar{X}_2 = 22.556$ $S_2^2 = 2.006$ $\Sigma X^2 = 13841$ $(\Sigma X)^2 = 370881$	$\bar{X}_3 = 20.815$ $S_3^2 = 1.962$ $\Sigma X^2 = 11798$ $(\Sigma X)^2 = 315844$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตาราง วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยระหว่าง
กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มไม่ได้ทดลอง

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	114.2469	2	57.1235	14.1732**
ภายในกลุ่ม	314.3704	78	4.0304	
รวม	428.6173	80		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 $F_{.01}(2, 78) = 4.90$

จากตาราง แสดงว่าผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง
กลุ่มควบคุม และกลุ่มไม่ได้ทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .01

เพื่อต้องการทราบว่า กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มไม่ได้ทดลอง คุ้ใดบ้าง
ที่แตกต่างกันจริง จึงเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ
นิวแมน คีลส์ (Newman - Keuls)

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย			
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มไม่ได้ทดลอง	
	23.7037	22.5556	20.8148	
กลุ่มทดลอง	23.7037	-	1.1481**	2.8889**
กลุ่มควบคุม	22.5556	-	-	1.7408**
กลุ่มไม่ได้ทดลอง	20.8148	-	-	-

จากตาราง แสดงว่าผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มไม่ได้ทดลอง และผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของกลุ่มควบคุมสูงกว่ากลุ่มไม่ได้ทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดย
ใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง
และจากการอ่านของครู

บทคัดย่อ

ของ

พจนิษฐ์ วิริยะสุนทรภาพร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

การวิจัยครั้งนี้มีจุดหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังและ พัฒนาการทางการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และการอ่านของครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 54 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 27 คน และกลุ่มควบคุม 27 คน กลุ่มทดลองให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และกลุ่มควบคุมให้ฟังแบบฝึกการฟังจากการอ่านของครูโดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 10 คาบ คาบละ 50 นาที ทั้งสองกลุ่มใช้แบบฝึกการฟังที่มีเนื้อหาเหมือนกันแต่วิธีการต่างกัน ในการดำเนินการทดลองครั้งนี้ใช้แผนการวิจัยแบบ Pre-test Post-test Design เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า

1. ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน
2. ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีพัฒนาการทางการฟังเพิ่มขึ้นภายหลังการทดลอง

จากการทดลองสรุปได้ว่าไม่ว่าผู้เรียนจะฝึกการฟังด้วยการฟังจากแถบบันทึกเสียง หรือการอ่านของครูนักเรียนก็มีความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้น และวิธีการฝึกทั้งสองวิธีนั้นให้ผลเหมือนกัน

A COMPARATIVE STUDY OF MATHAYOM SUKSA II STUDENTS' THAI
LISTENING COMPREHENSION USING TAPE RECORDER AND
TEACHER'S READING EXERCISE

AN ABSTRACT

BY

POTCHANEE WIRIYASUNTRAPORN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1987

The purpose of this study was to investigate the effects of using tape recorder on students' listening and listening development.

Samples were randomly selected from one classroom of Mathayom Suksa II, Buddhajak Wittaya School, Bangrak District, Bangkok. The total of 54 students were given a pre-test and divided into two equivalent groups of 27 students each. One group was randomly assigned to the experimental group. The experimental group, which the supplementary listening with tape recorder was used where as the supplementary listening without that visual aid was done in the control group. Each group had to study the same content for ten periods. (1 period = 50 minutes). The pre-test post-test design was used. The research instrument was listening comprehension test (reliability = .72). The t-test was used to analyzing the data.

The results were as follows.

1. There was no significant difference in listening comprehension between the two groups after the experiment.
2. There was significant difference in listening development in both groups.

Since there was no difference in listening comprehension between students' learning with or without tape recorder, teacher might practice students' ability in listening comprehension by either ways and both teaching methods could improve students' listening ability.